

ΑΠΟΛΛΩΝ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ

Τῆ ΕΥΤΕΝΕΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΙ ΤΩΝ ΠΑΡ ΗΜΙΝ ΛΟΓΙΩΝ

ΥΠΟ

Δ. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. 1 ΦΥΛ. ΜΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Πρόλογος.—*Ἱστορικὸν Μουσεῖον ὑπὸ Εἰρ. Ἀσωπίου.*—*Ἑλληνικαὶ Ἀρχαιο-
τητες, ὑπὸ Ἀλ. Ν. Μελετοπούλου.*—*Τίμων ὁ Μισάνθρωπος, ὑπὸ Κ. Γ.
Ξένου.*—*Καλλιτεχνικὴ Σελίς, ὑπὸ Κ. Φ. Σκόκου.*—*Ἱστορικὰ ἐπανορθώ-
ματα, ὑπὸ Γ. Π. Κρέμου.*—*Αἱ τέχναι τοῦ ἀνδρός, (ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)*
ὑπὸ Κ. Γ. Σ.—*Περὶ τῶν παλαιῶν σχολῶν τοῦ Ἀριστοφάνους, ὑπὸ*
Ν. Πετρῆ.—*Στατιστικὴ τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Πειραιῶς.*—
Ἱατρικὴ συμβουλή, ὑπὸ Δ. Δ.—*Ἀξιώματα καὶ γινῶμαι τοῦ Βαρῶτος Ε.
Φεοντχτερολέβεν.*—*Πόρισμα.*—*ΠΟΙΗΣΕΙΣ, Κατεῖς; ὑπὸ Ἐμ. Κ. Στρατον-
δάκη.*—*Πόθος, ὁ Ψαρρῆς, ὑπὸ Κ.*—*Ῥεμβάσμος.*—*Εἰκὼν, ὁ Μουσουργὸς*
Μ. Γ. de SUPPÉ.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ

ΕΚ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ «Ο ΠΑΛΑΜΗΔΗΣ»

1883

ΑΓΓΕΛΜΑΤΑ

Ὁ Α'. ἀριθμὸς τοῦ «ΑΠΟΛΛΩΝΟΣ» ἀποσταλήσεται καὶ εἰς μὴ ἐγγεγραμμένους συνδρομητὰς ταῖς ἀγγελίαις, θεωροῦνται δὲ τοιοῦτοι, ἐὰν εὐαρεστηθῶσι καὶ κρατήσωσιν αὐτὸν, ἐφ' ᾧ καὶ εὐχαριστοῦμεν αὐτοὺς ἐκ τῶν προτέρων.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ ἀλλάσσοντες διαμονὴν ἢ τὴν κατοικίαν αὐτῶν παρακαλοῦνται νὰ γνωστοποιήσωσι ἐγκαιρῶς τοῦτο τῇ Διευθύνσει.

Αἱ ἐπιστολαί, καὶ πᾶσα πρὸς ἡμᾶς σχετικὴ ἀποστολὴ ὀφείλουσι νὰ ὦσιν ἀπηλλαγμένοι ταχυδρομικῶν τελῶν, καὶ νὰ ἐπιγράφωνται,

«Πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ ὁ «Ἀπόλλων».

Εἰς Πειραιᾶ.»

Παρακαλοῦμεν τοὺς ἀποστέλλοντας ἡμῖν χρήματα, ἢ ἐπιταγὰς νὰ πέμπωσι ταύτας ἐπὶ συστάσει.

Αἱ συνδρομαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1. Μαΐου καὶ εἶναι ὑποχρεωτικῶς ἐτήσιαι καὶ προπληρωταὶ ἐπὶ διπλωτύπῳ ἀποδείξει, ὑπογεγραμμένης παρὰ τοῦ κ. Α. Κ. Σακελλαροπούλου καὶ φερούσης τὴν ἰδιαίτεραν σφραγίδα τῆς Διευθύνσεως.

Τιμὴ ἐτησίας συνδρομῆς ὠρίσθη ἐν μὲν τῇ Ἡμεδαπῇ δραχμὰς νέας εἴς, (6), ἐν δὲ τῇ Ἀλλοδαπῇ φράγκ. ὀκτώ (8).

Αἱ συνδρομαὶ γίνονται ἐν Πειραιεὶ εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ «Ἀπόλλωνος.»

ΒΙΒΛΙΑ ΑΡΤΙΦΑΝΗ.

Ἀντωνίου Ι. Ἀντωνιάδου Γυμνασιάρχου Ἀθηνῶν.—Ἡ «Χρυσομαλοῦσα τῶν Σφακιῶν,» ποίημα Ἐπικόν, καὶ «Ἀλήμπης ὁ Κακοδικιώτης» τραγωδία εἰς γλώσσαν δημώδη, εἰς σχῆμα 8ον. Σελ. 312 τιμᾶται δραχ. 4^ς μολονότι τοῦ δαφνοστεφοῦς ποιητοῦ, καὶ ἔθνικοῦ ἡμῶν βραβυδοῦ εἶναι ἡ μόνη σύστασις τοῦ ἀρτιφανοῦς τούτου ἔπους, ἐπιφυλασσόμεθα ἐν τούτοις νὰ παρατευθῶμεν περὶ αὐτοῦ ἐν καιρῷ ἐκτενέστερον.

Μ. Βιαγγίνη, καθηγητοῦ τῆς Λατινικῆς—«Αἰδᾶ» μελόδραμα Βέρδη, Ἰταλιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ εἰς σχῆμα 16ον ἐκ σελ. 80, τιμὴ δραχ. 1 1/2. Ὁ φιλόπνοος καθηγητὴς τῆς Λατινικῆς κ. Βιαγγίνης θεραπέυων σπουδαιοτάτην καὶ λίαν ἐπανορθωτὴν παρ' ἡμῖν ἔλλειψιν τῶν ἐν τῇ καθ' ἡμᾶς γλώσσῃ Εὐρωπαϊκῶν μελοδραμμάτων ἐν μέτρῳ δυναμένων ἐπὶ τῆς μουσικῆς αὐτῶν νὰ ψαλλῶσι, προτίθεται νὰ ἐκδώσῃ Ἑλληνικὴν σειρὰν ὅλην Ἰταλικῶν μελοδραμμάτων ἐμμέτρως, ἐφ' ᾧ συγχαίρομεν τῷ οὕτω ἐπωφελῶς διαθέτοντι τὰς τῆς σχολῆς ὥρας αὐτοῦ κ. Βιαγγίνη.

Γ. Α. Νικολοπούλου οἰκονομικοῦ ἀξιοματικοῦ τοῦ Β. Ναυτικοῦ.—«Περιγραφαὶ Ἀθηνῶν, Νεαπόλεως καὶ Πομποῦας,» συμμεριζόμενοι πληρέστατα τὰς εὐμενεῖς καὶ ἐνθουσιώδεις κρίσεις τῆς συγγραφῆς ταύτης, σύμπαντος τοῦ δημοσιογραφικοῦ κόσμου, συνιστῶμεν τοῖς πᾶσι τὴν ἀπόκτησιν τούτου.

«Περὶ τῶν συνεπειῶν τῶν ποινικῶν καταδικαστικῶν ἀποφάσεων.»—Ἐναίσιμος ἐπὶ διδακτορικῇ ἀναγορεύσει διατριβὴ ὑπὸ Χρήστου Θ. Λεούση.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

ΕΤΟΣ Α
ΑΡΙΘ. Ι

Ἐν Πειραιεὶ Μάτος
1883

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΚΑΙ ΕΚΔΟΤΗΣ
Α. Κ. ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ταῖς Ἑλλησὶ καὶ Ἑλλησιν

Χαίρειν,

Ἄλλοτε, ὅταν ἐνθουσιῶν καὶ εὐελπίας ἔτι μείραξ, ὑπὸ τὰ ἐπαγωγότερα τῆς ἡβης ὄνειρα εἰσηρχόμενῃ εἰς τὸ Πανεπιστήμιον ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σπουδὴν τῆς φαρμακευτικῆς χημείας καὶ μετὰ πόθου διαπύρου ὄνειροπολῶν νὰ ἐξέλθω ὁπαδός ποτε τοῦ Γαλλοῦ καὶ τοῦ Πριεστέη, οὐδέποτε ἠδυνάμην νὰ ὑποπτευθῶ ὅποιον ζοφερὸν καὶ ἀτήλεον μέλλον μοὶ ἐπεφύλασσεν ἢ μοῖρα ἢ ἀτεργκτος, ἀλλ' οὐδ' εἶχε θέσιν ἐν τῇ φαντασίᾳ, καὶ τὴν ἡλικίαν ἐκείνην τῆς ἀθωότητος καὶ τῶν ρευθασμῶν, ἡ ἰδέα τῆς συμφορᾶς καὶ τῆς φρίκης. Καὶ ὅμως αἱ χρυσαὶ ἐκείναι τῆς πρώτης ἡλικίας ἐλπίδες μοιραίως ἀπετεφρώθησαν, οἱ πόθοι μου ἀπεσθέσθησαν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἀφότον, ἐκ τῆς αὐτομάτου ἀναφλέξεως συσκευῆς τιρὸς ἐν τῷ χημείῳ παρ' ᾧ διετέλουν βοηθὸς τοῦ Καθηγητοῦ, ἐξ ἀναβρασμοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ὀξέων, ἐχύθη, ὡσεὶ στουρνῆ τοῦ ἄδου ρύξ, ἄλυτον σκότος μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς φύσεως ὀλοκλήρου καὶ ἀπώλεσα τὴν ζωὴν καὶ τὸν ἥλιον ἀπὸ τὰ ὄμματά μου τὰ σθεσθέντα, διεφύλαξα ἐν τῷ βάθει τῆς πεπονημένης μου ψυχῆς μίαν κἄν φωτεινὴν γωνίαν, καὶ ἔνα ἐν αὐτῇ, τὸν τελευταῖον μετὰ τῆς ζωῆς δεσμὸν, τὴν ματαίαν ἐλπίδα, καὶ τὴν διηρηκὴ ἐγκαρτέρησιν.

Καὶ ὅμως ἐκλείσα τὰ χεῖλη ἀπὸ ἀρᾶς καὶ βλασφημίας, καὶ ἔθαψα τῆς ψυχῆς τὴν ὀδύνην ἐν τῷ βάθει τῆς σκοτίας ἧτις περιέβαλε τὴν ὕπαρξίν μου, καὶ κύπτων ὑπὸ τὰς ἀνεξερευρήτους βουλὰς τῆς Προνοίας βαίνω ψηλαφῶν τὴν περὶ ἐμὲ λανθάνουσαν ζωὴν καὶ τὸ φῶς, ὅπερ εἰμαρτό μοι νὰ κλαίω, καὶ ἀναπολῶ ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν, καὶ περὶ τῆς συμφορᾶς μου τὰ σκότη ἄχρις οὗ κενώσω μέχρι τρυγὸς τὴν κύλικα τοῦ μοιραίου μαρτυρίου. Οὕτως δὲ ὑπὸ τῆς συμφορᾶς μου τὴν νόκτα τὴν ἀτελεύτητον καὶ θύελλαν, ἠσθάνθην εὐεργετικῶν καὶ παρήγορον τῆς φιλίας τὸ θάλλος, ἧτις μετὰ συμπαθείας καὶ συντριβῆς ἀπεδέχθη ἐκάστοτε τὰ θρηνώδη τῆς λύρας μου ἄσματα, δι' ὧν ἐλπίζον νὰ ἐκχύσω τὸ ἄλγος καὶ τῆς ψυχῆς μου τὴν φρικασίαν, καὶ ἧτις ἀείποτε ἐνίσχυσέ με, ἐχειραγώγησε καὶ ἐκράτνε, διὰ τῆς ἀγάπης καὶ τῆς παραμυθίας εἰς τὸν πολύμοχθον αὐτὸν κατὰ τῆς ζωῆς ἀγῶνα.

Ἐντεῦθεν, καὶ ἐπὶ τὴν ἀγάπην τῶν φίλων καὶ τοῦ κοινοῦ τὰς συμπαθείας ἐπερειδόμενος, ἀνοίγω ἐπ' αἰσίοις τὰς σελίδας τοῦ «Ἀπόλλωνος» ἐν αἷς θέλουσιν εὐρίσκει, ἐλπίζω, θέσιν, ὡς ἐν καλλιτεχνικῇ ἀρθοδόχῃ, τὰ εὐωδέστερα ὄση μοι δύναμις, ἀρθῆ τῆς φιλολογίας, τῆς καλλιτεχνίας, τῆς ποιήσεως, τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἀρθοκομίας καὶ τῆς μουσικῆς, τῶν περιγραφῶν καὶ τῶν περιηγήσεωρ, τῶν

βιογραφιών και της Ιστορίας, αποκομιζόμενα εκ της ήθικης συνδρομής των φίλων και των εν τη σφαίρα των γραμμάτων διαπρεπών παρ' ημιν λογίων, όσοι υπεσχέθησαν μοι την πολύτιμον αυτών συναρωγήν. Ούτω δὲ διὰ της τακτικῆς καὶ ἐπιμελημένης τοῦ περιοδικῆς μου τούτου ἐκδόσεως, ἐν ᾧ τὸ μὲν θέλω εὐρίσκει παρήγορον ἀντικείμενον πνευματικῆς καὶ ήθικῆς ἐνασχολήσεως, δημιουργῶν αὐτὸς ἐγὼ ἕνα κὰρ σκοπὸν ἐν τῷ ἀτέρμονι τοῦ βίου μου μεσονυκτίῳ, τὸ δὲ συγχρόνως θέλω αἰσθάνεσθαι ἄρρητον ἀγαλλίασιν παρέχων ἐκάστοτε τῷ φιλομούσῳ κοινῶ εἰς ἀνάγνωσιν τὰ προϊόντα τῶν εὐφρεστερῶν καὶ κρατίστων ἀττικῶν καλῶν. Ὑπὸ τοιούσδε ὄρον, εἶποτε, ὡς πέποιθα, ἤθελεν εὐδοῶθῃ ἢ πορεία τοῦ ήμετέρου περιοδικῆς, ἐπικαλοῦμαι τὴν πνευματικὴν συνδρομὴν καὶ τὴν ήθικὴν οἰοεὶ κηδεμορίαν τῶν καθ' ήμιας λογίων, καὶ ἀπονέμω τὴν βαθυτάτην εὐγνωμοσύνην μου αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ὁπωσδήποτε ὑποστηρικταῖς αὐτοῦ.

Ἐν Πειραιεὶ τὴν 4 Μαῖου 1885.

Α. Κ. Σακελλαρόπουλος.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΚΔΡΟΜΗ ΑΝΑ ΤΑ ΠΑΛΑΙΑ ΒΙΒΛΙΑ.

Ἡ νέα ἱστορία ἠμοιάζει κατὰ τι πρὸς τὴν ἀρχαίαν σφίγγα· ἐπλασεν ὡς ἐκείνη αἰνίγματα, ὧν τὴν λύσιν, ἠλλεῖψει νέου Οιδίπωδος, διαβιβάζει ἀπὸ αἰῶνος εἰς αἰῶνα. Τὸ αἰτηρὸν προσωπεῖον (masque de fer), περὶ οὗ τριςκαίδεκα προϋτάθησαν λύσεις, τετάρτη δὲ καὶ δεκάτη ἀγγέλλεται ἐκ Παρισίων—τὸ μυστηριῶδες πρόσωπον, ὕπερ ὑπὸ τὸ ὄνομα κόμης τοῦ Ἀγίου Γερμανοῦ (comte de Saint-Germain) πολυτρόπως ἐξέπληξε τὴν αὐλὴν Λουδοβίκου τοῦ ΙΕ', καὶ περὶ οὗ ὁ Βολταῖρος ἔλεγε τῷ Μεγάλῳ Φρειδερίκῳ: C'est un homme qui ne meurt point et qui sait tout— τὰ ἐν Στρασβούργῳ τέρατα καὶ σημεῖα τοῦ πολυθρυλήτου Καγλιώστρου—ὁ περιώνυμος ἰππότης δ' Ἐὼν (le chevalier d' Eon de Beaumont), ὅστις περιελθὼν ὡς πρεσβευτῆς τῆς Γαλλίας τὰς μεγαλειτέρας τῆς Εὐρώπης αὐλάς, ὅτε μὲν ὡς γυνή, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος (διὸ καὶ chevalière d' Eon ἐκλήθη), ὅτε δὲ ὡς ἀνὴρ παρουσιάζομενος, ἔθεσε τοὺς συγχρόνους αὐτοῦ εἰς ἀμφιβολίαν ὡς πρὸς τὸ πραγματικὸν αὐτοῦ φύλον, πάντα ταῦτά εἰσι βεβαίως ἐκ τῶν περιεργότερων τῆς νέας σφίγγος αἰνιγμάτων.

Καί τινα μὲν τούτων ἐλύθησαν· οὕτως ἡ φυσιολογία ἐξηγεῖ σήμερον πολλὰ τῶν θαυμάτων τοῦ Μεσμέρου, τοῦ Καγλιώστρου καὶ ἄλλων νεωτέρων θαυματοποιῶν¹, ἢ δ' ἐν Ἀγγλίᾳ, —ἔνθα ὁ ἰππότης δ' Ἐὼν ἀπέθανεν ἐν ἡλικίᾳ 83 ἐτῶν, γυναικεῖα ἐνδεδυμένος—, γενομένη τῷ 1640 ἐπίσημος αὐτοψία ἀπέδειξεν αὐτὸν ἄνδρα. Τοῦτο δὲ, καθ' ἃ ἰσχυρίζονται, οὐκ ὀλίγον συνετέλεσεν εἰς τὴν παραφροσύνην Γεωργίου τοῦ Γ', διότι πάντῃ διαφόρῳ, ἐξήγησε τότε τὴν ἀρχαίαν καὶ μεγάλην φιλίαν, ἣτις συνέδεε τὴν βασιλίσσαν Σοφίαν Καρλότταν μετὰ τῆς ψευδοφύλου chevalière δ' Ἐὼν. Ἀλλὰ πλὴν τῶν αἰνιγμάτων τούτων ἡ νεωτέρα ἱστορία, ἰδίᾳ δὲ ἡ μεσαιωνική, παρουσιάζει πολλὰ τὰ παράδοξα, ὧς βλέπει ὁ ἀναγνώστης ἐκ τῆς ἐπομένης μικρᾶς συλλογῆς, ἧς ἀρχόμεθα ἀπὸ τῶν ἀφορόντων εἰς τὰ τῆς ήμετέρας γλώσσης.

Α'

Περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ Ε' αἰῶνος ὁ Νεστόριος ἔγραψε τῷ Πάπῃ Κελεστίνῳ ἐπιστολὴν ἑλληνιστί. Ἀλλ' ὁ μακαριώτατος ἀγνώων τὰ ἑλληνικά «Græcum est, non potest legi,» καὶ μὴ εὐρίσκων ἐν Ῥώμῃ, μετὰξὺ τῶν Λατινῶν κληρικῶν, Οιδίπωδα δυνάμενον νὰ λύσῃ τὸ αἰνίγμα τῆς νεστορίου σφίγγος, ἀπετάθη πρὸς τὴν σοφωτέραν τότε πόλιν τῆς Δύσεως, τὴν Μασσαλίαν.

Β'

Κρεβιέ (Crevier), ὁ συγγραφέας τὴν ἱστορίαν τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, λέγει ὅτι Ἰωάννης ὁ Σωλισβουρῦ, ἐκ τῶν σοφωτέρων ἀνδρῶν τῆς ΙΒ' ἑκατονταετηρίδος, ἤξευρε καὶ τὰ ἑλληνικά. Φαίνεται ὅμως ὅτι δὲν τὰ ἐγίνωσκεν εἰ μὴ μόνον μέχρι τοῦ Ο, διότι εὐρών ποτε παρὰ τῷ ἀγίῳ Ἀμβροσίῳ τὴν λέξιν *ovia* ἠναγαγάσθη, ὡς αὐτὸς διηγῆται, νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσιν παρὰ τινος Ἀγγλοῦ, Ἰωάννου Σαραζίνου, διότι λέγει, οὐδεὶς τῶν ἐνταῦθα (ἐν Παρισίοις) διδασκάλων ἐννοεῖ τὰ ἑλληνικά.

Γ'

Κατὰ τι ἀρχαιότατον Χρονικόν, οὗ μνημονεύει ὁ γνωστὸς Γάλλος γεωγράφος Λά Μαρτινιέρ², οἱ πρώτιστοι ἰδρυταὶ τῆς ἐν Σαλέρνῳ Ἰατρικῆς Σχολῆς ὑπῆρξαν τέσσαρες διαφόρου ἐθνότητος ἰατροί, ὧν ὁ μὲν Ἑβραῖος, βαββὴ Ἐλίνος (Elinus) ὀνομαζόμενος, ὁ δὲ Ἕλληνας, ὁ διδάσκαλος (magister) Πόντος, γνωστὸς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς ἰατρικῆς, ὁ τρίτος Ἀραψ, Ἀδαλάς καλούμενος, ὁ δὲ τελευταῖος, Ἰταλός, Νεαπολίτης, Σάλερνος τ' ὄνομα, magister καὶ οὗτος. Ὡς δὲ φαίνεται εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς,

(1) Ὅρα ἐν τῷ Ἀττικῷ Ἡμερολογίῳ τοῦ πρῶτου ἔτους τῆν ἀξιολογὸν Περὶ αὐτοματισμοῦ πομπητικῶν τοῦ καθ' ἡμετέρας κ. Ι. Ζωχιεῦ.

(2) La Martinière: Dictionnaire géographique, historique et critique, ἐν λεξ. Salerne.

ἄμα τῇ συστάσει τῆς σχολῆς, πληθὺς παντὸς ἔθνους μαθητῶν συνέρρευσεν ἐκεῖ, διότι τὸ Χρονικὸν προστίθησιν ὅτι οἱ βηθέντες διδάσκαλοι ἐδίδαξαν τὴν ἰατρικὴν ἕκαστος ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ γλώσσῃ· ὁ Ἐλίνος ἑβραϊστὴ τούς Ἑβραίους, ὁ Πόντος ἑλληνιστὴ τούς Ἕλληνας, ὁ Ἀδαλάς ἀραβιστὴ τούς Σαρακηνούς καὶ ὁ Σάλερνος λατινιστὴ τούς Φράγγους.

Δ'

Ἐν ἔτει σωτηρίῳ 1530 Γάλλος μοναχός, κηρύττων τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ, ἔλεγεν: «Ἐφευρέθη νέα τις γλώσσα, ἣν καλοῦσιν ἑλληνικὴν· προσέχετε καλῶς, μακρὰν αὐτῆς, διότι εἶναι πασῶν τῶν αἰρέσεων ἡ γενέτειρα. Βλέπω εἰς τὰς χεῖρας πολλῶν ἀνθρώπων βιβλίον ἐν τῇ γλώσσῃ ταύτῃ γεγραμμένον, ὕπερ ὀνομάζουσι *Kainē Diaθηκῆ*· τοῦτο δὲ τὸ βιβλίον εἶναι πλῆρες ἀκανθῶν καὶ ὄφρων. Ὡς πρὸς δὲ τὴν ἑβραϊκὴν, ἀγαπητοὶ μου ἀδελφοί, βέβαιον εἶναι ὅτι πάντες οἱ ἐκμανθάνοντες αὐτὴν γίνονται εὐθὺς Ἑβραῖοι.» Κατὰ τὸν αὐτὸν δὲ χρόνον ἢ ἐν Παρισίοις Θεολογικῆ Σχολῇ διεκλήρυττεν ἐνώπιον τοῦ συνεδριάζοντος *Παραλαμένου* ὅτι ἀπώλετο ἡ θρησκεία εἰ ἐπέτρεπον τὴν σπουδὴν τῶν ἑλληνικῶν καὶ τῆς ἑβραϊκῆς³. Ἡ λατινικὴ ὅμως ὑπῆρξεν ἐπὶ αἰῶνας καθ' ἅπασαν τὴν Δύσιν ἢ γλώσσα τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς κολάσεως. Ὁ Θεὸς διὰ τῶν θεολόγων καὶ ὁ Διάβολος διὰ τῶν *ἐνεργουμένων* ὠμίλου λατινιστῆ, ὡς ὁ καλλίτερος τῆς ἐποχῆς clere, τοσοῦτω εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐνίοτε τὰ ἀντίθετα ταυτίζονται.

Ε'

Γνωστὸν βεβαίως τοῖς τοῦ Ἀπόλλωνος ἀναγνώσται καὶ ὁ Ἀπολωλὸς Παράδεισος τοῦ Μίλτωνος καὶ αἱ διαφοροὶ τοῦ ἐπικού τούτου ποιήματος περὶ τὴν ἑμμετροὶ μεταφράσεις, ὕπερ ὅμως οὐ γινώσκουσιν ἴσως οἱ πολλοὶ εἶναι τοῦτο, ὅτι Ἀγγλος τις φιλόλογος, Ριχάρδος Dawes, διανοήθη κατὰ τὸ 1735 νὰ δημοσιεύσῃ διὰ συνδρομῶν ἑμμετρον ἑλληνικὴν τοῦ ποιήματος μεταφράσιν, σὺν τῷ κειμένῳ,—ἄν ἐπέτρεπον τοῦτο οἱ τοῦ Μίλτωνος ἐκδόται,—, ἠλλεῖψει δὲ τοῦ πρωτοτύπου μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Dawes ποιηθησομένης. Καὶ τοι ἡ τιμὴ τῆς συνδρομῆς εἶχεν ὀρισθῆ εἰς τέσσαρα μόνον σελίνα ὁ ἑλληνικὸς παράδεισος δὲν εὐρε πολλοὺς ὁπαδούς, καὶ οἱ Ἕλληνες δὲν ἠδυνήθησαν δυστυχῶς νὰ εἰσέλθωσι καὶ ἀκούσωσι τὸν Σατανᾶ—*τοιού!.. τοῦ!.. πτόου!..* καταραμένος νᾶναι—λαλοῦντα ἑλληνιστί, τοῦθ' ὕπερ θὰ ἦτο παρήγορον διὰ τὸ μέλλον. Φαντάσθητε ἂν ὁ Διάβολος δὲν ἤξεύρει τὰ ἑλληνικά!.. Ἀλλοίμονον! τί παρεννοήσεις δὲν θὰ συμβῶσιν ἐκεῖ κάτω, καὶ πόσοι καὶ πόσοι δὲν θὰ κολασθῶσι

(1) Villars: De la Réformation de Luther, σελ. 165, ἐν σχμ.
(2) Αὐτίθι.
(3) Β' πρὸς Κορινθίους Δ', 4.

δωρεάν!.. Ὑπάρχει ὅμως μικρὰ τις ἑλπίς ὅτι ὁ Διάβολος, ὁ Θεὸς τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ Παῦλον³, δὲν τυγχάνει πάντῃ ἀνεξέλλητιστος. Εἶναι ἀληθὲς, ὅτι ἠλλεῖπουσι πολλαὶ περὶ τούτου μαρτυρίαι, καὶ ὅτι ὁ Dawes δὲν παρουσιάζει αὐτὸν ὀμιλοῦντα διὰ μακρῶν, ἐκ τοῦ μικροῦ ὅμως ἀποσπάσματος, ὕπερ οὗτος ἐδημοσίευσεν ὡς réclame τῆς μεταφράσεώς του, φαίνεται ὅτι ὁ Διάβολος γινώσκει τὴν ἑλληνικὴν καὶ μάλιστα τὴν ἀρχαίαν. Ἄλλ' ἀκούσωμεν τοῦ ἑλληνίζοντος Διαβόλου μονολογοῦντος:

..... Ζήσοιτε τριεὶ βιβλίον ἀγροί 249
Χαρματοοίκητοι φοβεραὶ δ' ἐπιχαίρειτ' ἔρημοι 250
Κόσμος ὑποχθόνιός τε, Σὺ δ' Ἄδης εὐρυβάθιστος
Ἡγεμόν' ἐνδίζαιο νήλυδα, τὸν γε νόημα
Οὐ τόπω οὐδὲ χρόνῳ μετακίνητον φορέοντα.
Αὐτοτόπος νόος ἐστὶ καὶ αὐτοφύεσ' ἀρετῆσιν
Οὐρανὸν ἂν περιόιδε μεταλλάξαι τε καὶ Ἄδην. 255
Αὐτότατος δ' ἄρ' ἔων τίπτ' αὐ μελετώμι τόποιον,
Τῷ μόνον οὐκ ἴσος τὸν ὑπερμεγάλυνε κεραυνός;
Ἄλλ' ὦδε προέθηκεν ἐλευθερίας ἀπολαύσειν
Ἄφθονος, ἀλλ' ἐνθεδ' ὑψίζυγος οὐπὸτ' ἀπείργει.
Ὡδὲ μὲν ἠσύχιοι βασιλεύσωμεν· αὐτὰρ ἔγωγε 260
Ἐνδοξὸν κᾶν Ἄδῃ οἶμαι ἐμβασιλεύειν·
Μᾶλλον ἂν Ἄδοτύραννος ἢ Οὐρανόδουλος ἐσοίμην!

Βεβαίως ὁ Διάβολος δὲν εἶναι ἐκ τῶν δοκιμῶν ἑλληνιστῶν, ὡς οἱ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου σοφολογιώτατοι, οἵτινες εἰσὶ διγλωσσοὶ χάριν ποιικιλίας, ἄλλως μὲν γράφοντες, ἄλλως δὲ λαλοῦντες. Γράφουσι λ. χ. ἄρτον, οἶνον, περικημίνας, *μέλαιναν* περισκελίνα καὶ ἄλλα τοιαῦτα βεβαίως ἑλληνικά, καὶ ὅμως λέγουσι τῷ μαγεῖρῳ: *Γιάρρη τὸ ψομί δὲν εἶναι φρέσκο καὶ τὸ κραι εἶναι, ἔϊτό, ἢ δός μου, Κατερίνα, τῆς κάλτοιας μου, ἢ θέλω, κύριε Λαμπίκη, ἕνα μαῖρο πανταλόρι, καὶ ποῦ μέλαινα περισκελίς καὶ ποῦ μαῖρο πανταλόρι!* Ὁ Διάβολος, εἰ καὶ φύσει ψεύστης, ἀγνοεῖ τὰ διπλά ταῦτα ἑλληνικά, καὶ ἀρκεσθῶμεν εἰς ὅσα εἰξεύρει, ἄλλως γινώσκει πάντοτε περισσότερα τοῦ περιφήμου ἐκείνου Σωλισβουρῦ ὅστις τὰ ἤξευρε μόνον μέχρι τοῦ Θ.

ΣΤ'

Κατὰ τὴν ΙΖ' ἑκατονταετηρίδα Ἀγγλος περιηγητής, ὀνόματι Μπέγγ (Bugby) συνέστησε τὸ τάγμα τῶν *Γρώων Ἰπποῶν* καὶ ἀπένευμε τὸ παράσημον τοῦτο εἰς τινα τῶν συνοδοιπόρων αὐτοῦ Θωμᾶν Κορυάτ (Coryate), ὅστις ἔλαβε τὸν τίτλον τοῦ *Πρώτου Ἀγγλοῦ Γρώος Ἰππότηου*. Μετὰ τὴν ἐγγραφήν αὐτοῦ ἐν τάγματι, οὕτινος ὑπῆρξε βεβαίως ὁ πρῶτος καὶ ὁ τελευταῖος ἰππότης, ὁ Κορυάτ ἐξεπώνησεν αὐτοσχέδιον λόγον δι' οὗ ἀφηγείτο μετὰ μεγάλης σοβαρότητος τὰ καθέκαστα τῆς τελετῆς.

(1) Bibliothèque Britannique, tom. V, pag. 405—412.

Ζ'

Ἐν ἔτει 1804 πολιτικός τῆς Ἀγγλίας ἀνὴρ, ὁ κόμης Γεώργιος Γόρδων Ἀβερδὴν, διάπυρος τῆς Ἑλλάδος θαυμαστής, ἐγκαθίδρυσε τὴν Ἑταιρίαν τῶν Ἀθηναίων Περιηγητῶν, ἣς οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ γίνῃ μέλος ἂν πρότερον δὲν εἶχεν ἐπισκεφθῆ τὰς Ἀθήνας ἢ τὴν Ἑλλάδα!

Η'

Περὶ τὰ τέλη τοῦ βίου του ὁ μέγας τῆς Ἰταλίας τραγικός καὶ τῆς ἐλευθερίας φίλος Βίκτωρ Ἀλφιέρης, θέλων, ὡς αὐτὸς οὗτος λέγει, ν' ἀμείψῃ ἑαυτὸν ἐπὶ τῇ κόποις καὶ μόχθοις ἐκμαθῆσαι τῆς ἐλληνικῆς γλώσσης, ἣν ἤρξατο νὰ σπουδάζῃ, ἐπτά καὶ τεσσαράκοντα ἐτῶν γενόμενος, ἐπενόησε παράσημον τοῦ λαίμου, δι' οὗ προϋτίθετο νὰ κοσμήσῃ ἑαυτὸν. Τὸ ἐκ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων περιδέραιον ἐμελλε νὰ φέρῃ ἐγκεχαράγμενα τὰ ὀνόματα τριῶν καὶ εἴκοσι ποιητῶν, ἀρχαίων τε καὶ νεωτέρων, ἐν τῷ μέσῳ καμέα (camée), παριστώσαν τὸν Ὀμηρον, κύκλωθεν δὲ τὸ ἐξῆς ἐλληνικὸν δίστιχον, ἔργον τοῦ ποιητοῦ:

Αὐτὸν ποιήσας Ἀλφείριος ἵππε' Ὀμήρου
Κοιρανικῆς τιμῆς ἤλασε θισοτέραν.

Ε. Ἀσώπιος.

M. F. de SUPPÉ

Ὁ προσφιὴς Μουσουργὸς τοῦ περιπαθοῦς Μελοδράματος
• Jour et nuit. •

(1) Biographie des Contemporains, ἐν βίῳ G. C. Aberdean.

ΕΛΛΗΝΙΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΕΣ.

1. Τεμάχιον ἀγγείου τῶν βυζαντινῶν χρόνων.

Ἐπὶ τεμαχίου ἀγγείου σχήματος τετραγωνικοῦ, εὐρεθέντος ἐν Πειραιεῖ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φίλωνος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος, φέρονται ἐν ἀναγλύφῳ παραστάσει αἱ προτομαὶ βυζαντινῶν καὶ βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων ἐντὸς κύκλων κανονικῶν ἀποτελουμένων ἐκ σφαιριδίων. Ἐντὸς τοῦ πρώτου κύκλου πρὸς δεξιὰ τῶ ὄρωντι φέρεται ἡ προτομὴ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουστινιανοῦ κατὰ μέτωπον, ὡς ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ ἰδίου αὐτοκράτορος, ἔνθεν δὲ καὶ ἔνθεν τῆς κεφαλῆς ἀνὰ μίαν νίκην Ἰσταται ἐπὶ σφαίρας κρατοῦσα κλάδον φοίνικος Ἐντὸς τοῦ δευτέρου κύκλου ἡ προτομὴ τοῦ αὐτοκράτορος Ἰουλιανοῦ πρὸς δεξιὰ, ἐντὸς τοῦ τρίτου ὁ Ἥλιος ἐφ' ἄρματός στρογγύλου ὑπὸ πτεσσάρων ἵππων καὶ ἐντὸς τοῦ τετάρτου ἡ τοῦ πρώτου ἀκριβῶς παράστασις. Ἐν τῷ μέσῳ τῶν κύκλων ἄνω φέρεται ἀνὰ μίαν νίκην Ἰσταμένη ἐπὶ σφαίρας καὶ κρατοῦσα στέφανον, κάτω δὲ αἱ μικροσκοπικαὶ προτομαὶ πτεσσάρων ἴσως αὐτοκρατόρων ἢ συζύγων αὐτῶν. Διὰ παραβολῆς τῶν νομισμάτων τῶν ἀνωτέρων αὐτοκρατόρων δῆλον γίνεται, ὅτι αἱ ἐπὶ τοῦ τεμαχίου ἀπαντῶμεναι τὸ πρῶτον κεφαλαι εἰσὶν αἱ τοῦ Ἰουστινιανοῦ καὶ Ἰουλιανοῦ. Ἡ παράστασις τοῦ Ἥλιου ἀπαντᾷ ἀκριβῶς καὶ ἐπὶ τῶν νομισμάτων τοῦ Πρόβου. Ὡς ἐκ τῶν ἀπεικονιζομένων ἱστορικῶν προσώπων καὶ τῆς τέχνης τὸ τεμάχιον τοῦτο ἀνήκει τῇ ἔκτῃ μετὰ Χριστὸν ἑκατονταετηρίδι.

2. Ἀνέκδοτος δραχμὴ ἀθηναϊκὴ.

Μεταξὺ τῶν ἀνεκδότων ἀθηναϊκῶν νομισμάτων τῆς ἐμῆς συλλογῆς κεῖται δραχμὴ τῶν μακεδονικῶν χρόνων φέρουσα ἀφ' ἐνὸς τὴν κεφαλὴν τῆς Ἀθηνᾶς μετὰ περικεφαλαίας καὶ ἀφ' ἑτέρου πρὸς δεξιὰ τὴν γλαῦκα, τὸ αἰώνιον σύμβολον τῆς ἀθηναϊκῆς δημοκρατίας ἐν τῷ πεδίῳ τὰ γράμματα ΑΘΕ κατὰ τύπον ἀρχαϊκόν, παρὰ τοὺς πόδας δὲ τῆς γλαυκῆς τὸ ἕκτον ἢ ἕβδομον γράμμα τοῦ ἐλληνικοῦ ἀλφαβήτου Ζ ἢ Η. Ἐξετάσαντες τὰς μέχρι τούδε δημοσιευθείσας πραγματείας περὶ τῶν ἀθηναϊκῶν νομισμάτων καὶ ἰδίως τὸ κλασσικὸν τοῦ κ. E. Beulé σύγγραμμα (Les monnaies d' Athènes) οὐδαμοῦ εὕρομεν τὸ ἀνωτέρω δυσεξηγήτην καθ' ἡμᾶς γράμμα. Πρὸς τούτοις οὔτε ἐν τοῖς νομισματικοῖς μουσεῖοις τοῦ Λονδίνου, τῶν Παρισίων, τῆς Ρώμης, τοῦ Βερολίνου καὶ τῶν Ἀθηνῶν κεῖται παρομοία δραχμὴ, ὥστε δυνάμεθα ἀδιστακτικῶς νὰ εἰπωμεν ὅτι εἶναι ἀνέκδοτος καὶ λίαν ἐνδιαφέρουσα τοῖς νομισματολόγοις. Ὑποθέτομεν ἐν τέλει ὅτι τὸ πάρεργον τοῦτο γράμμα ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἀξίαν τοῦ νομίσματος. Τοιαῦτα γράμματα, πολλὰκις δὲ καὶ λέξεις, ὡς διώβολον κτλ. δεικνύοντα τὴν ἀξίαν τῶν νομισμάτων φέρονται ἐπὶ πολλῶν νομισμάτων διαφόρων ἐλληνικῶν δημοκρατιῶν.

ΤΙΜΩΝ Ο ΜΙΣΑΝΘΡΩΠΟΣ

ἐν τῷ δράματι τοῦ Σαίξπηρ.

Τίμων ὁ ἐπικληθεὶς Μισάνθρωπος δὲν εἶναι τι μυθῶδες καὶ φανταστικὸν πρόσωπον ὡς ἐκεῖνα, τὰ ὅποια ἐπλασαν οἱ ποιηταὶ καὶ παρέμειναν ὡς τύποι παροιμιώδεις ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἢ τῇ νεωτέρῃ κοινωνίᾳ, οἷος ὁ Ἀρπάγων τοῦ Μολιέρου καὶ ὁ Ταρτούφος ἢ ὁ Σέρ-Γζὸν Φαλστάφ καὶ ἡ ξυνορίς ἐκεῖνη τῶν ἠρώων τοῦ Σαίξπηρ.

Ὁ Τίμων ἔζη ἐν μέσαις Ἀθήναις, γεννηθεὶς ἐν Κολλυτῷ τὸ 440 π. χ. Ἴσως οἱ ἐπιζήσαντες μετέπλασαν ἐπὶ τὸ κωμικὸν τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀθηναίου πολίτου καὶ ἐπενόησαν τὰ μυρία ἐκεῖνα ἀνέκδοτα, ἐκ τῶν ὁποίων ἐλάχιστα δέον νὰ καταλογισθῶσιν εἰς βάρος αὐτοῦ. Ἄλλ' ἐν τούτοις ὁ Τίμων ἀνήκει εἰς τὴν ἱστορίαν αὐτὸς καὶ ἡ μισανθρωπία του, ὅπως ὁ Ἡράκλειος, ὅστις ἐκλαίει τὴν ἀνθρωπότητα καὶ ἰδιαίτερος τοὺς Ἀθηναίους καθ' ὅλον τὸν βίον του, ἢ ὁ Δημόκριτος, ὁ ὅστις, ὁ ἀντίπους ἐκείνου, ἐγέλα διὰ τὰς μωρίας των.

Αἱ συμφοραὶ τῆς πατρίδος, ἡ ἀπώλεια τῆς περιουσίας του καὶ πρὸ πάντων ἡ ἀχαριστία τῶν ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντων ἐνέπνευσαν εἰς τὸν Τίμονα τὸ περιχθόμενον ἐκεῖνο μῖσος ἐναντίον τῆς ἀνθρωπότητος καὶ ἠνάγκασαν αὐτὸν νὰ φύγῃ μακρὰν τῆς πόλεως εἰς τοὺς ἀγρούς ἢ τοὺς ἀπροσίτους βράχους, οὐδένα θέλων νὰ ἴδῃ, πρὸς οὐδένα νὰ καλήσῃ. Ὁ χυρομέσος ὅπισθεν αὐτῶν κατανεθεμάτιζε τὴν ἀγέλην τῶν παρασίτων, ἧτις, ἀφοῦ ὠδήγησεν αὐτὸν εἰς τὸ χεῖλος τῆς ἀβύσσου, ἠρνήθη ἔπειτα νὰ τῷ τείνῃ τὴν σώτειραν χεῖρα. Καὶ ἤρχετο μὲν εἰς τὴν πόλιν ἐνίοτε ὁ Τίμων, ἀλλ' ἤρχετο νὰ χλευάσῃ τοὺς ἀστους, ἐξ ὧν ἓνα μόνον ἠγάπησεν—τὸν Ἀλκιβιάδην, ἴσως διότι οὗτος εἶχε παραπονα ἐναντίον τῆς πατρίδος του, ἴσως διότι ἐμάντευεν ὅτι ἐμελλέ ποτε νὰ ἐγείρῃ τὰ ὅπλα ἐναντίον αὐτῆς. Ἀνέσκαπτε δὲ διὰ τῆς σκαπάνης του τὴν γῆν ἀναζητῶν εἰς μάτην τοὺς κεκρυμμένους θησαυροὺς τῆς.

Ὁ Τίμων διαρρήξας τὸ συμβόλαιον μετὰ τῆς κοινωνίας οὐδέποτε ἠθέλησε νὰ ἀνανεώσῃ αὐτὸ καὶ ὅτε ἐπληγῶθη ἐκ τινος πτώσεως ἠρνήθη νὰ δεγθῇ τοὺς ἰατροὺς, ἕως οὗ ἡ ἐπελθοῦσα γάγγραινα τοῦ ποδὸς ἐπετάχυνε τὸν θάνατόν του. Καὶ αὐτοῦ ταφέντος Ἀλῆσι παρὰ τὴν θάλασσαν—λέγει ὁ Πλούταρχος—ᾤλισθε τὰ πρῶχοντα τοῦ αἰγιαλοῦ καὶ τὸ κύμα περιελθὸν ἄβατον καὶ ἀπροσπέλαστον ἀνθρώποις πεποίηκε τὸν τάφον. Ὑπῆρχε δ' ἐπ' αὐτοῦ τὸ ἐπόμενον ἐπίγραμμα ὑπὸ τοῦ Τίμωνος πρότερον ποιηθέν.

Ἐνθάδ' ἀπορρήξας ψυχὴν βαρυδαίμονα κεῖμαι.

Ταῦνομα δ' οὐ πεύσεσθε· κακοὶ δὲ κακῶς ἀπόλοισθε!

Ἐναντιβόλως ὅμως ὠραιότερον εἶναι τὸ περιφερόμενον Καλλιμάχειατον δίστιχον

Τίμων μισάνθρωπος ἐσοικέω' ἀλλὰ πάρελθε,
Οἰμώζειν εἶπας πολλὰ, πάρελθε μόνον.

5. Σφραγὶς ἐελληνῆ Κυθήρων.

Ἐπὶ σφραγίδος ἐελληνῆς εὐρεθείσης ἐν Κυθήροις, διαμέτρου 0,025, φέρεται ἐν τῷ μέσῳ ἡ Παρθένος Μαρία κατὰ μέτωπον ἐκτεινούσα τὰς χεῖρας πρὸς τὰ ἄνω, κρατοῦσα δὲ δεξιᾷ χειρὶ δυσδιάκριτόν τι ἀντικείμενον. Ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς τῆς Παρθένου ἀμυδρῶς φαίνεται σταυρός, περίξ δὲ τῆς παραστάσεως ἀναγιγνώσκεται ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή βυζαντινῶν γραμμάτων: ΕΠΙ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΠΑΡΧΟΥ, ἧτοι, Ἐπὶ Ἰωάννου Ἐπαρχοῦ. Οἱ περὶ τὴν πολιτικὴν ἱστορίαν τῶν βυζαντινῶν καταγιγνώσκοντες ἄς ἀποφανθῶσι περὶ τοῦ Ἐπαρχοῦ Ἰωάννου καὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν σπανίων τούτων ὑελοβούλλων.

4. Ἐπιγραφή ἐπιτύμβιος Πειραιῶς.

ΦΙΛΙΑ Φιλία.

Ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας στήλης, μετὰ γείσου καὶ ἀετωματίου κεκοσμημένου ἀκρωτηρίου, ὕψους 0,75, πλάτους 0,32, πάχους 0,08. Ἐντὸς κοιλώματος ἀβαθοῦς ἴσταται γυνὴ ἐνδεδωμένη ποδήρη χιτῶνα καὶ ἱμάτιον, κρατοῦσα δὲ δεξιᾷ χειρὶ προτεινομένη ἀγγεῖον.

Εὐρέθη ἐν τῷ ἀρχαίῳ τῆς πόλεως νεκροταφείῳ τῷ κειμένῳ πρὸς τὸ βορειοδυτικὸν τοῦ Πειραιῶς

5. Ὅρος μνήματος.

ΟΡΟΣ Μ Ὅρος μ

ΝΗΜΑ νήμα

ΤΟΣ τος.

Ἐπὶ στήλης τετραυραυμένης τὰ κάτω, λίθου ὑψηλῆς, ὕψους 0,27, πλάτους 0,25, πάχους 0,04, εὐρεθείσης τὸν παρελθόντα Μάρτιον παρὰ τὴν θέσιν τὴν καλουμένην Κρεμμυδαροῦ. Αἱ ἐπιγραφαὶ, ὅρος μνήματος, ὅρος θηκῶν, ὅρος σήματος, σπανίως ἀπαντῶσιν.

6. Ἀναθηματικὴ ἐπιγραφή Κίου.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΕΠΙΦΑΝΗΣ ΝΙΚΟ

ΜΗΔΗΣ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΠΡΟΥ

ΣΙΟΥ ΘΕΑΙ ΒΑΣΙΛΙΣΣΗΙ

ΑΠΑΜΗ ΤΗΙ ΕΑΥΤΟΥ ΜΗ

ΤΡΙ ΤΟ ΙΕΡΟΝ ΑΣΥΛΟΝ

Βασιλεὺς ἐπιφανῆς Νικο

μῆδης βασιλέως Πρου

σίου Θεαῖ βασιλίσσης

Ἀπάμη τῆι ἑαυτοῦ μη

τρὶ τὸ ἱερόν ασυλον

Ἐπὶ στήλης λευκοῦ μαρμάρου, ὕψους 0,76, πλάτους 0,37, πάχους 0,11, μετὰ γείσου καὶ ἀετωματίου κεκοσμημένου ἀκρωτηρίου. Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ κ. Βερέττα ἡ στήλη εὐρέθη ἐντὸς τῆς πόλεως Κίου κατὰ τὸ 1878. Γέγραπται δὲ ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἐπιφανοῦς Νικομήδου τοῦ δευτέρου, τούτεστι, περὶ τὰ τέλη τῆς δευτέρας πρὸ Χριστοῦ ἑκατονταετηρίδος.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 4 Μαΐου 1885.

Ἀλέξ. Ν. Μελετόπουλος.

Καὶ αὐτὸς μὲν εὗρε τὴν ἐντελὴ ἀπομόνωσιν ὑπὸ τὸν ἀνήλιον τάφον· ἀλλ' οἱ συνθημόταί αὐτοῦ Ἀθηναῖοι, ἀφοῦ ὁ Τίμων δὲν ἠδύνατο ἐγερθεὶς νὰ διαψεύσῃ αὐτοὺς, ἐπλασαν ὅσας ἠδύνατο φημηγορίας καὶ ἀνέκδοτα εἰς λογαριασμόν του καὶ ἀπέδωκαν εἰς αὐτὸν ῥήσεις καὶ ἀξιώματα, τὰ ὅποια ἴσως οὐδέποτε εἶπε. Οἱ μὲν διεκήρυξαν ὅτι ἦτο ἀπόγονος τῶν Μαινάδων, οἱ ἄλλοι ὅτι ἦτο σοφός, ὁ Στοβαῖος ὅτι ἦτο ἠθικολόγος. Πάγκοινοι δὲ φέρεται ἢ παράδοσις ὅτι προσῆλθέ ποτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Δήμου καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ τὸ βῆμα, εἶπεν εἰς τοὺς Ἀθηναίους, ἐάν τις ἐξ αὐτῶν σκέπτηται ν' ἀπαχρονισθῇ νὰ σπύσῃ, διότι ἐντὸς ὀλίγου θὰ καταρρίψῃ τὴν ἐν τῷ ἀγρῷ του συκὴν, ἀφ' ἧς ἀπηχρονίσθησαν ἱκανοὶ μέγροι τοῦδε, προτιθέμενος νὰ ἐγειρῇ οἰκίαν.

Τὸ ὄνομα τοῦ Τιμῶνος διέσπυρον οἱ κωμικοὶ ἀπὸ τῆς Σκηνῆς, κατέστησε δ' ἔτι μᾶλλον γνωστότερον ὑποκειμένου διάλογος τοῦ Λουκιανῶ. Ἐκεῖ ὁ Τιμῶν παραπονεῖται κατὰ τοῦ Διὸς, διότι οὗτος δὲν κεραυνοῖ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ γενόμενος μύωψ καὶ κωφός, δὲν βλέπει ὅτι ἐπαυσαν νὰ τῷ προσφέρουσι λατρείαν καὶ ἤρχισαν νὰ συλωσι τοὺς ναοὺς του. Ἐχει ὁμοίως καὶ ἴδια παράπονα ὁ Τιμῶν νὰ καταγγείλῃ πρὸς τὸν ὑπάτον Κρονίωνα, τὴν ἀχαριστίαν τῶν φίλων του, καθ' ὧν ἐπικαλεῖται τὴν ὀργὴν του. Ὁ Ζεὺς, μαθὼν παρὰ τοῦ Ἑρμοῦ τίς ὁ μεμψιμοιρῶν ἐκείνος ἀπὸ τῆς γῆς, ἐξαπέστειλεν εἰς βοήθειάν του τὸν Θησαυρὸν καὶ τὸν Πλούτον. Ἀλλὰ ὁ τσαυτὰ παρὰ τῶν φίλων παθὼν ἀρνεῖται τὸ πρῶτον καὶ τοῦτους νὰ δεχθῇ. Ἦσαν ὁμοίως τοσοῦτον εὐγλωττοὶ οἱ δύο οὗτοι ἀπεσταλμένοι τοῦ Διὸς ὥστε ἐπὶ τέλους ὁ Τιμῶν κατεπεισθὲν ἐκὼν ἄκων καὶ ἐγένετο μὲν αὐθις πλούσιος, διετήρησεν ὁμοίως τὴν μισανθρωπίαν του. Οἱ παλαιοὶ φίλοι ἐσπευσαν τίς πρῶτος νὰ ἐγκωμιάσῃ τὸν ἀνακλύψαντα ἐκ τῆς συμφορᾶς· ἀλλ' ὁ Τιμῶν, ἔχων ὑπ' ὄψιν τὸ πικρὸν παρελθὸν ἀπεδιώξεν αὐτοὺς διὰ τῆς σκαπάνης του, ἀπειλῶν κατ' αὐτῶν θάνατον ἐὰν ἐτόλμων νὰ πλησιάζωσι.

I.

Νεώτεροι ποιηταὶ ἐδραματούργησαν ἱκανοὶ τὸν βίον τοῦ Μισανθρώπου Τιμῶνος ἀλλὰ τούτων ἀναμφιβόλως ὑπέρτερος ἐφάνη ὁ Σαίξπηρ. Τὸ δράμα αὐτοῦ εἶναι πικρὰ ἰουθενάλιος σάτυρα κατὰ τῶν κολάκων καὶ παρασίτων, οἵτινες, σφήκες περὶ τὴν κυψέλην, ἔπταντο, ἐβόμβουν, ἐνόσφ' ἔτι ὑπῆρχε τὸ μέλι, ἀλλ' εὐθύς ὡς τοῦτο ἐξέλιπεν ἀπέπησαν μακρὰν, μὴ ἔχοντες τί πλέον νὰ κερδήσωσι. Βλέπομεν τὸν Τιμῶνα εὐτυχοῦντα ἐν ἀρχῇ, περιστοιχιζόμενον ὑπὸ πλήθους φίλων, οἵτινες ἤρχοντο νὰ ἐγκωμιάσωσι τὴν μεγαλοδωρίαν καὶ τὰς ἀρετάς του, ἔτοιμοι νὰ ἐκθειάσωσι καὶ τὸν κῆρα ἢ τὴν γαλήν του, ἐὰν εἶχε τοιαῦτα. Ζωγράφοι, ποιηταὶ, ἔμποροι, ὀρχηστρίδες καὶ ἑταῖραι ἦσαν ἐκεῖ καθ' ἑκάστην θυραλούοντες καὶ ἀναμένοντες τίς πρῶτος νὰ χαιρετίσῃ τὸν Τιμῶνα ἐγειρόμενον τῆς κλίνης. Καὶ εὐγε-

νεῖς δὲ ἄστοι ἐθάμιζον ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πλουσίου Ἀθηναίου, καταχρώμενοι τῆς ἀγαθότητός του. Καὶ ὁ Τιμῶν ἐπίστευε τοὺς φίλους τούτους ἀποθεματικὸν κεφάλαιον διὰ πάσαν ἐνδεχομένην μετατροπὴν τῆς τύχης.

— Διὰ τί ἐκλέξας — ἔλεγεν ἀποτεινόμενος πρὸς αὐτοὺς — μεταξύ χιλίων, ἀπέδωκα ὑμῖν τὸ γλυκὺ ὄνομα τοῦ φίλου, διὰ τί ἄλλο ἢ διότι εὗρον ὑμᾶς μᾶλλον ἀφωσιωμένους τῶν ἄλλων; Πολλάκις ηὐχθήθη νὰ ἦμην ὀλιγώτερον πλούσιος, διὰ νὰ εἶμαι ὅσον οἶόν τε ὁμοιότερος ὑμῶν. Καὶ πολλάκις εἶπον κατ' ἑμαυτὸν, τίνα ἀνάγκην θὰ εἶχον τῶν φίλων, ἐὰν οὐδέποτε ἐπέπρωτο νὰ καταρῦγουμεν εἰς αὐτούς; Ἐὰν εἶνε τι, τὸ ὅποιον ἀλανθᾶστως δυνάμεθα νὰ θεωρήσωμεν ἢ μίτερον εἶνε ἢ περιουσίαν τῶν φίλων μας. . .!

Ὅπως ἐσκέπτετο ὁ Τιμῶν, τὸν ὅποιον ὁ Σαίξπηρ παρέστησεν ἡμῖν ἐν ἀρχῇ ὑπὲρ τὸ δέον ἀγαθόν, ἴσως διὰ νὰ ἐπέλθῃ μετέπειτα ζωηροτέρα ἢ ἀντίθεσις. Ἐνόσφ' ἠδύνατο νὰ διανέμῃ δῶρα, νὰ εὐεργετῇ πένητας καὶ πλουσίους, νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ἑταίρους συμπόσια, ὁ Τιμῶν ἦτο ἀγαπώμενος, ὁ Τιμῶν ἐλατρεύετο. Ἀλλ' ὅτε ἐνεκα αὐτῆς τῆς γενναιοδωρίας του εἶδεν ἐξαντληθέντας τοὺς θησαυροὺς του, ὅτε οἱ πιστωτὰὶ κατεδίωκον αὐτὸν καὶ ἐστράφη πρὸς τοὺς φίλους, ζητῶν παρ' αὐτῶν βοήθειαν, κατενόησε τότε τί ἐκρυπτον αἱ ἐπιμυθωμέναι ἐκείναι ἐκδηλώσεις καὶ ἢ προσποιήτους ἀφοσιώσις.

Ὅτε τὸ πρῶτον εἶδον οὗτοι ἐρχομένους τοὺς θεράποντας τοῦ Τιμῶνος ἐνόμισαν καὶ ἀλλήλων ἔρχοντο κομιζόντες δῶρα, ὡς ἄλλοτε, καὶ ὑπεδέχθησαν αὐτοὺς ὡς ἠδύνατο φιλοφρόνως. Ἀλλ' ἀφοῦ ἔμαθον τὴν ἀληθῆ αἰτίαν τῆς ἐπισκέψεώς των, τότε ὁ πρῶτος ἐξ αὐτῶν ἐνεχείρισεν εἰς τὸν Φλαμίνιον νόμισμα διὰ νὰ μὴ εἶπῃ εἰς τὸν κύριόν του, ὅτι εὗρεν αὐτὸν εἰς τὴν οἰκίαν του, ὁ δεύτερος προσεποιήθη ὅτι λυπεῖται, διαθήσας ἀλλαχῶς τὰ χρήματά του καὶ μὴ δυνάμενος νὰ φανῇ ἀρεστός εἰς τὸν κάλλιστον τῶν φίλων του, ὁ δὲ τρίτος—πανουργότερος τῶν ἄλλων—προσεποιήθη ἐνώπιον τοῦ Σεργίλιου τὸν ὀργισμένον, διότι ὁ Τιμῶν δὲν κατέφυγε πρῶτον εἰς αὐτόν, ἀλλ' ἀφ' οὗ ἀπηλίπισθη ἐκ τῶν ἄλλων. Καὶ δι' αὐτὸν ὁ ὑπὲρ τῆς τοῦ Τιμῶνος εἶπε τὸ ὠραῖον ἐκεῖνο ἀπόφθεγμα:— Ἰδοὺ κακοῦργος γεμάτος ἀπὸ ἀρετῆν!

Καλῶς εἶχε προμαντεύσει τὸ τέλος τῆς πεζομένης κωμωδίας ὁ Ἀπῆμαντος, ὁ παράδοξος οὗτος φιλόσοφος μετὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἐν τῇ μισανθρωπίᾳ του ἠγάπα νὰ ἀναστρέφεται ἐνίοτε ὁ Τιμῶν, καθὼς μαρτυρεῖ ὁ Πλούταρχος ἐν τῷ βίῳ τοῦ Ἀντωνίου, ἐνίοτε ὁμοίως, διότι καὶ ὅτε ποτὲ, οὕτως τῆς ἐορτῶν Χοῶν, εἰσιτῶντο καθ' αὐτοὺς οἱ δύο καὶ ὁ Ἀπῆμαντος ἀπεκάλει ἐξαίρετον τὸ συμπόσιόν των—Ναί!—ἀπήνησεν ὁ Τιμῶν—θὰ ἦτο τοιοῦτον ἐὰν δὲν ἦσο καὶ σὺ παρών!

Ὁ Τιμῶν ἦτο θέσει μισάνθρωπος, ὁ Ἀπῆμαντος ἦτο φύσει τοιοῦτος. Εἶχεν ὑπόπτως πρὸς πάντας καὶ ἠπόρει διατί οἱ ἄνθρωποι ἐνεπιστεύοντο εἰς τοὺς ὁμοίους των. Καὶ ἐν τῇ

πρῶτῃ πράξει, ὅπου παρακάθηνται μετὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ τῆς σπείρας τῶν παρασίτων εἰς τὴν τράπεζαν τοῦ Τιμῶνος, καὶ ἀκούει τοὺς ἄλλους προπίνοντας εἰς ὑγείαν τοῦ χορηγοῦντος—Τίμων—ἀναφωνεῖ—αὐτὰ τὰ εἰς ὑγείαν φοβοῦμαι μή σε καταστήσωσιν ἀσθενῆ σὲ καὶ τὴν περιουσίαν σου!

Καὶ ἦτο μάντις κακῶν ὁ Ἀπῆμαντος, δὲν ἦτο ὁμοίως καὶ μάντις κακῶν. Μόνος δὲ οὗτος πληρῶν δι' ἀκράτου—ὑδατος τὸ ποτήριόν του ἠγέρθη νὰ προσευχηθῇ εἰς τοὺς θεοὺς. Ἀθάνατοι θεοί—εἶπε—φωτίσατέ με νὰ μὴ ἐμπιστευθῶ ποτὲ εἰς τὸν ἄνδρα, ὅστις ὀρκίζεται εἰς τὴν γυναῖκα, ἥτις κλαίει καὶ στενάζει, εἰς τὸν κῆρα, ὅστις κοιμάται ἢ προσποιεῖται ὅτι κοιμάται, εἰς τὸν δεσμοφύλακα, ἐνόσφ' εἶμαι ἐν τῇ φυλακῇ καὶ εἰς τοὺς φίλους μου, ὅταν θὰ ἔχω ἀνάγκην αὐτῶν.

Ἀλλὰ τότε ἀκόμη ὁ Τιμῶν ἦτο εὐτυχῆς καὶ δὲν προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους τοῦ φιλοσόφου. Ἡ δυστυχία ἐδίδαξεν αὐτὸν ἤδη τὸ πρῶτον καὶ κάλλιστον μάθημα.

Ὅτω ὁ εἰς μετὰ τὸν ἄλλον ἀπέπεμψαν μὲ κενὰς τὰς χεῖρας τοὺς ὑπηρέτας. Καὶ τότε μόνον ὁ Τιμῶν ἀνανήψας ὡς ἀπὸ ληθάργου ἀπεφάσισε νὰ ἐκδικηθῇ καὶ προσεκάλεσε τοὺς κυρίους των ἐκ νέου εἰς συμπόσιον. Ἰδοὺ πάλιν τὸ ἄγλημα τῶν παρασίτων εἰσήλασεν εἰς τὸν φιλόξενον οἶκον. Ἡ πτώχευσις τοῦ Τιμῶνος ἐθεωρήθη τρατήγημα ἐπὶ δοκιμασίᾳ ἤλθον ἔχων ἕκαστος ἐτοιμὴν ἀπολογίαν, ὅπως μὴ ἀποκληρωθῇ τῆς πολυτίμου εὐνοίας του. Οἱ σφήκες οἱ περινοστοῦντες τὴν κυψέλην ἔπαθον ἤδη παραίτησιν τῆς ὀσφρήσεως. Ὁ Τιμῶν ὑπεδέχθη ἐν ἀρχῇ αὐτοὺς προσερχομένους εὐπροσήγορος καὶ μειδιῶν, ὡς ἐὰν μὴδὲν ἐν τῷ μεταξύ συνέβη. Οἱ ὑπηρέται ἔφερον τὰς τραπέζας καὶ τὰ πινάκια κεκαλυμμένα. Μὴ τις ἀποκαλύψῃ τὰ ἐδεσμάτα πρὶν ἢ οἰκοδεσπότης προσευχῇ πρὸς τοὺς Θεοὺς!

Πανίσχυροι εὐεργεταί—εἶπεν ὁ Τιμῶν ἀναστὰς—διασπείρατε παρ' ἡμῖν τὴν εὐγνωμοσύνην, καταστήσατε εὐλογητὸν τὸ ὄνομά σας διὰ τῶν δωρημάτων σας, ἀλλὰ κρατήσατέ τινα ἐξ αὐτῶν ὡς ἐφεδρείαν, ἵνα μὴ ἐπισύρῃτε τὴν περιφρονησιν. Δότε τὸ ἐπαρκεῖν εἰς ἕκαστον τῶν ἀνθρώπων, ὅπως μὴ οὗτος ἀναγκασθεὶς δανεισθῇ παρ' ἄλλου, διότι ἐὰν αὐριοὶ αἱ ὑμέτεραι θεούτητες ἐλθῆτε νὰ ζητήσητε παρὰ τῶν ἀνθρώπων, οὗτοι θὰ σας κλείσωσι τὴν θύραν.... Ὡς πρὸς δὲ τοὺς παρόντας τούτους φίλους, καθὼς οὗτοι εἰς οὐδὲν μοι εἶνε, οὕτω καὶ ἢ προστάσις σας ἔστω δι' αὐτοὺς ὅτι καὶ τὸ συμπόσιον εἰς ὃ προσεκληθήσαν—μὴδὲν!

Καὶ ἀπὸ τῶν θεῶν στραφεὶς πρὸς τοὺς συμπότας, ἐπέτρεψεν εἰς αὐτοὺς τότε ν' ἀποκαλύψωσι τὰ πινάκια. Ἀλλ' ὅποια ὑπῆρξεν ἢ ἐκπληξίς ἀπάντων ὅτε ἀντὶ ἐδεσμάτων εὗρον αὐτὰ πεπληρωμένα διὰ θερμῶ ὑδατος!

—Ναί!—ὑπέλαθεν ὁ Τιμῶν—οὐδὲν ἄλλο εἶσθε ἢ καπνὸς καὶ θερμὸν ὕδωρ. Τοῦτο εἶναι τὸ τελευταῖον τοῦ Τιμῶνος συμπόσιον.

Καὶ νίπτων τὰς χεῖρας ἔρριπτε τὸ ὕδωρ κατὰ πρόσωπον αὐτῶν, ἐπιστρέφον οὕτω, ὡς κίβδηλα νομίσματα, τὰς κολακείας καὶ τὰ ἐγκωμιά των.—Ἀθλοὶ παρασίτοι, κομψότροποι δολοφόνοι, λυκοὶ πειναλέοι, εἶθε πάντα τὰ δεινὰ, ὅσα μαστίζουσιν ἀνθρώπους καὶ ζῶα, νὰ καλύψωσιν ὑμᾶς ὡς λέπρα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν! Καὶ λέγων ταῦτα ἔθραυε τὰ πινάκια κατὰ τῆς κεφαλῆς των καὶ ἀποδιώκων κακῆν κακῶς συνεζήθη καὶ αὐτὸς διὰ νὰ μὴ ἐπανελθῇ πλέον.

—Ὁ Τιμῶν παρεφρόνησεν—εἶπόν τινες.— Σήμερον μᾶς ῥίπτει ἀδάμαντας, αὐριοὶ λίθους!

II

Τότε ἐν τῇ δικαίᾳ αὐτοῦ ἀγανακτήσει, ἀφοῦ ἐδοκίμασε τοὺς φίλους ἐν τῇ δυστυχίᾳ, ὅπως ὁ χαλκεὺς τὸν σίδηρον εἰς τὸ πῦρ, τότε ὁ Τιμῶν, ἀλλὰ τότε μόνον, ὁμνύει τὸ φοβερὸν ἐκεῖνο καὶ ἀνεξέλειπτον μῖσος κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος καὶ φεύγει, φεύγει μακρὰν τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, ἐπικαλούμενος, οὐχὶ ὡς ὁ βασιλεὺς Ἀθῆναι τὴν θύελλαν καὶ τοὺς κεραυνοὺς ἐναντίον τῶν θυγατέρων του, ἀλλ' αὐτὰ τὰ ἀνθρώπινα πάθη ὡς ἀντίποινον τῆς κακίας καὶ τῆς ἀγνωμοσύνης τῶν ὑπ' αὐτοῦ εὐεργετηθέντων. Ἀντὶ μεγάρων ἔχει ἤδη κατοικίαν του τὰ σπήλαια καὶ ἀντὶ πολυτελοῦς εὐωχίας τοὺς ἀγρίους καρπούς καὶ ἀνασκάπτει τὴν γῆν ἀπὸ πρῶτας μέχρις ἐσπέρας ἀναζητῶν βολβοὺς καὶ ῥίζας καὶ ἀνευρίσκων χρυσόν.

Ὅτε ὁ Ἀλκιβιάδης οὔτε ὁ Ἀπῆμαντος ἔχουσι πλέον χάριν παρ' αὐτῶν, ἀλλὰ μόνον οἱ κλέπται, εἰς οὓς προσφέρει χρυσόν, ὅπως εἰσελθόντες εἰς τὴν πόλιν συλῆσωσι τὰς οἰκίας καὶ τὰ ἐμπορεῖα. Εὐτυχῶς οἱ κλέπται δὲν ἤκουσαν τὴν συμβουλήν τοῦ μισανθρώπου ἀντὶ ν' ἀγαπήσωσιν ἔτι μᾶλλον τὸ ἐπάγγελμά των μετὰ τοὺς λόγους τοῦ Τιμῶνος, τὸναντίον ἐμίσησαν αὐτὸ καὶ προετίμησαν νὰ ζήσωσιν ἐντίμως ἀναμένοντες τὴν εἰρήνην.

Μάτην ὁ Ἀπῆμαντος, ἐν ὅλῃ τῇ στωικῇ αὐτοῦ ἀπαθείᾳ, ἐχλευάζει τὴν μακίαν τοῦ ἐκπεσόντος ἀθηναίου, ὅτις βακένδυτος καὶ ἐκτεθειμένος εἰς τὰ ψύχη καὶ τὸν ἥλιον, ἐζήτει νὰ ἐκδικηθῇ οὕτω κατὰ τῆς ἀγνωμοσύνης, ἐνῶ οἱ κολακίαι του ὡς πρότερον ἔτρωγον καὶ ἀνεπαύοντο ἡσύχως, λησμονήσαντες ἴσως ὅτι ὑπῆρχε καὶ τις ἐπὶ γῆς ποτε ὀνομαζόμενος Τιμῶν! Ὁ εἰς τὴν ἐκουσίαν ταύτην ἀπομόνωσιν ὑποβαλὼν ἑαυτὸν ἐκέρυξε τὸ διαζύγιον μετὰ τῆς κοινωνίας καὶ, εἰς τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ σταθερὸς καὶ ἀκλόνητος, ἀποπέμπει λιθοβολῶν τὸν Ἀπῆμαντον, ὡς ἀπέπεμψε πρὸ μικροῦ δι' ὕβρεων τὴν Φρόνην καὶ τὴν Τιμάνδραν, αἵτινες ἤλθον μετὰ τοῦ Ἀλκιβιάδου καὶ ὡς θ' ἀποπέμψῃ μετ' ὀλίγον τὸν ἀγαθὸν θεράποντα Φλάβιον, ὅστις μόνος ἀληθὴς φίλος ἐν τῷ μέσῳ χιλίων παρασίτων, ἔρχεται νὰ τῷ προσφέρῃ ὀλίγα χρυσᾶ νομίσματα εἰς ἀντάλλαγμα τῶν εὐεργεσιῶν του. Καὶ τοῦτον μὲν ἀποπέμπει εὐλογῶν, ἀλλὰ συμβουλεῖ νὰ μισῇ τοὺς ἀνθρώπους καὶ πρὸς μὴδὲνα νὰ φανῇ πλέον ἐλεήμων.

Εν τούτοις διεδόθη εις την πόλιν ότι ο Τιμων άνευρε θησαυρούς και εκ δευτέρου επίστευσαν πολλοί ότι η πενία αυτού ήτο στρατήγημα. Χαμερπείς κόλακες, ακρίδες όλότειραι και τὰ άλλα άχρεία εκείνα έντομα, άτινα εξ άποστάσεως πολλών χιλιομέτρων όσφραίνονται τὸ χρῆμα και την ισχύν, ήρχισαν πάλιν νά ταραττώσι την ήσυχίαν του οικονομικώς αναγεννηθέντος Αθηναίου.

Αλλ' ή μισανθρωπία του Τιμωνος εφθασεν ήδη εις την ύπαιθρον, τὸ μίσος αυτού εκορυφώθη. Επὶ τῇ θέξ των όμοίων του αὶ τρίτες αυτού άνωρθούντο, ο νους εσκοτιζετο. Ο Τιμων ήτο μανιακός.

Ηδη ο Αλκιβιάδης, κατὰ του όποιου οι Αθηναίοι κατέγνωσαν θάνατον, διότι εκκατόμησε νύκτωρ τους Έρμάς και διεκομώδησε τὰ Έλευσίνια, προσήγγιζε μετὰ στρατού έναντίον της πόλεως. Η Βουλή έντρομος εξέπεμψε προς τον Τιμονα πρέσβεις, παρακαλούσα αυτόν νά επανέλθη εις τὸ άστυ και ύποσχόμενη ν' αναδείξει αυτόν άρχοντα. Ο Τιμων αντί άπαντήσεως, ειπεν εις τους άπεσταλμένους νά κηρύξωσιν επιστρέψαντες, ότι μέλλει νά κόψη την συκῆν του, και εάν τις των Αθηναίων θέλη ν' απαγορευθῆ ως σπεύση, ενόσω ύπάρχει ετι ή καλή αύτη άγγώνη!

Μετὰ τουτο εκλείπει από της σκηνῆς ο ήρωας του δράματος. Και οι στρατιώται του Αλκιβιάδου άνακαλύπτουσι μετ' ολίγων εις την παραλίαν τον νεόχωστον τάφον του, και φέρουσι προς τον στρατηγόν των εκτετυπωμένον επί κηρού τὸ επί της επιτυμβίου λίθου εύρεθέν επίγραμμα.

— Ένθάδε κείται δύσμοιρος θνητός. Τίς ούτος, μὴ ερώτα. Είθε όκεραυνός του ύπάτου των θεών νά κατακλύση ενσκήψας πάντα δόλιον βιούντα ετι επί της γῆς! Ένθάδε κείται Τιμων, ο μισήσας τὸ ανθρώπινον γένος. Καταράσθητι αυτόν εάν θέλης, άλλ' ακολουθεῖ τον δρόμον σου.

Αύτη ήτο ή τελευταία διαθήκη του Τιμωνος.

Τὸ δράμα τουτο ύποτίθεται γραφέν τὸ 1610. Μετὰ τον Σκιξπηρ, και τουτον έχων ως πρότυπον, έτεχνούργησεν ιδιον Τιμονα ο Θωμάς Σάδδελ, αντίπαλος του Δράυδεν.

Η όμώνυμος κωμωδία του Δελιλ άφίσταται και του Σκιξπηρείου δράματος και της πιθανότητος, εινε έργον φανταστικόν, εν φ' αναμιγνύονται μεν οι θεοί, όπως εν τῷ διαλόγῳ του Λουκιανού, αναμιγνύεται δὲ και ο Αρλεκίνος της ιταλικῆς κωμωδίας. Ο δὲ Τιμων, ο μισήσας πάντας τους ανθρώπους, παρίσταται εκεί ερωτύληπος και αυτός ο Αρλεκίνος μετὰ την κλοπήν των θυσιαστων του κυρίου του πολιορκημένος υπό των γυναικῶν!

Ο Νόσος Τιμων του Βούλβερ εινε άλλθως ιδιότροπος και παράδοξος άνήρ, δὲν ειναι όμως και μισάνθρωπος κατὰ βάθος, όπως ο Αλκιεστης του Μολιέρου ή ο βαρῶνος του Κοτσεβού εν τῷ γνωστῷ δράματι Μισανθρωπία και μετάνοια.

Κ. Γ. Ξένος.

ΚΑΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΣΕΛΙΣ

Εν μέσω των πολιτικῶν σάλων και άτασθαλιών, της συγχύσεως και της επικρατούσης ήθικῆς όμίγλης, ήτις απομακρύνει πᾶσαν ιδέαν ύψηλήν εν μέσω των διαταγμών και των ύλιστικῶν τάσεων του σκεπτικισμου, όστις συντρίβει τὰς πεποιθήσεις και τὰ όνειρα της νεωτέρας γενεᾶς, άποβαίνει άλλθως παρήγορος ή ιδέα, ότι μακρὰν του θορύβου και της άπογοητεύσεως τὸ καλλιτεχνικόν αίσθημα εν Ελλάδι, τῇ κοιτίδι ταύτη του άρχαίου πολιτισμου, δὲν άπεσβέσθη καθ' όλοκληρίαν. Ως τὰ μόνηρη των άγρων έρατεινά άνθύλλα, τὰ θάλλοντα εν τῇ έρημίᾳ και τῇ σιγῇ, ή γλυφίς και ο χρωστήρ του καλλιτέχνου, εν τινι μεμονωμένη εκεί που γωνίᾳ μελέτης και έμπνεύσεως, μοχθεῖ άδιαλείπτως έμφυσῶσα επί των χρωμάτων και επί των λίθων χαράττουσα τον τύπον του άθανάτου εν τῇ τέχνῃ του κάλλους, όπερ εκληροδότησαν ήμιν τὰ σεπτὰ της άρχαιότητος έρείπια.

Αλλά διατί άρὰ γε τὸ νεκρόν ήμῶν έθνος, τὸ όποϊον χθὲς ετι άνεβίωσεν εκ της τέφρας και των αίμάτων του ιερού άγῶνος, φέρε προώρως επί του μετώπου την βυτίδα της όδύνης και της άνίας, ώσει έγήρασεν εν μακραις πολιτικαῖς ταρχαίς, ώσει ύπέστη βιαίους κοινωνικούς κλονισμούς, ως τὰ γεγηρακότα της Εύρώπης έθνη; Διατί εισίγησεν ή λύρα του ποιητού, και άπεπνίγη ο ένθουσιασμός και τὸ αίσθημα εν τῇ όδύνῃ, την δὲ γλυφίδα του καλλιτέχνου δεσμεύει πολλακίς ή άηδία και ή αποκόρως; Διατί τὸ έθνος ήμῶν πριν ή εισέτι αισθανθῆ και ψάλη ένθουσιῶν την εύλιπίδα αυτού ήθην, πριν ή εισέτι ήλικιωθῆ και άνδρωθῆ και απολαύση άκόμη, διατί, άρὰ γε άπώλεσε την πίστιν και τὸ φρόνημα;

Αὶ ώραϊαι καθόλου τέχναι, αἵτινες εἶδει νά προσημαίνωσι την πνευματικῆν, την πολιτικῆν και κοινωνικῆν επί τὰ πρόσω αναμόρφωσιν του ήμετέρου έθνους, διατί ούδαμῶς ή επ' ελάχιστον εύρον θέσιν εν τῷ άκαίρῳ έξευρωπαϊσμῷ, όστις εισήλασεν ως σάραξ εις πάσας περίπου τὰς γωνίας του κοινωνικου και ιδιωτικου ήμῶν βίου, εδηλητηρίασε δὲ τὸ πρώτον άδδολον γάλα της εθνικῆς ήμῶν αναγενήσεως;

Υπό τοιούτων κατειλημμένοι σκέψων εισήλθομεν πρό τινων ήμερῶν εις τὸ σπουδαστήριον του κ. Φιλιππότου, οὗ ή πλαστοουργική γλυφίς ικανά έφιλοτέχνησεν έργα, διαπρεπή εν τῇ νεωτέρῃ καλλιτεχνίᾳ θέσιν κατέχοντα, τὰ όποια δὲν πρόκειται ουτε ν' αριθμήσωμεν ουτε υπό την τεχνικῆν έσφιν νά εξετάσωμεν σήμεραν. Αρκούμεθα μόνον εις τὰς ολίγας φῶδες γραμμὰς ύπερ ενός των νεωτέρων αυτού γλυπτικῶν εκπονημάτων, της προτομῆς του άρτι από ήμῶν μεταστάντος άσι-

δίου Σοφοκλέους Σκιαδαρέση, οὗ μνημόσυνον εύλαχίς έστώσαν αὶ βραχέϊαι φῶδες περί αυτής λέξεις.

Προκειμένου περί προτομῶν άναντίρητόν εστιν ότι ή φαντασία του άριστοτέχνου κύπτει δουλικῶς πρό δεδομένων άφ' ών μὴ όφείλουσα ν' απομακρυνθῆ άδυνατεῖ νά παράσχη άρχέγονόν τινα εν έαυτῇ ιδανικόν τύπον, ήναγκασμένη νά περιστραφῆ εντός των κυρίων γραμμῶν του επιβαλλομένου ύποδείγματος. Εισί, δὲς ειπεῖν, ή πεζοτέρα έκφρασις της γλυπτικῆς. Ουτε έμπνευσις, ουτε επίνοια, ουτε έλευθερία περί την σύνθεσιν ουτε ιδεώδης τις διατύπωσις επιτρέπεται αὐτῷ. Καί τοι δ' ο κ. Φιλιππότης ακολουθεῖ την σχολήν των πραγματιστων (realisten) των αξιούντων την τέχνην πιστοτάτην όμοιογραφίαν των εν τῇ φύσει και υπό τὰς αίσθήσεις κειμένων, ούχ ήττον ήδυνήθη πάνυ εύδοκίμως νά έξευγενίση κατὰ τους λεπτούς της τέχνης κανόνας άρμονικόν τον συνδυασμόν των γραμμῶν, χωρίς νά παρίδη την όμοιαλήθειαν του προτύπου. Αλλ' ετι πλέον. Η κομψή και δεξιοτάτη του κ. Φιλιππότου γλυφίς κατέχει τὸ μυστήριον του άναρρυθμίζει μετὰ καλλιτεχνικῆς ακριβείας, άλλὰ και μετὰ της άπαιτουμένης συγχρόνως φυσικότητος τὰς δεδομένας γραμμὰς άνευ της ανάγκης του μεταφέρειν αὐτὰς δουλικῶτατα διά του διαβήτου από τὸ πρωτότυπον.

Ούτως επί της ώραϊας και έκφραστικωτάτης προτομῆς του πολυκλαύστου Σκιαδαρέση, ο εύφυς καλλιτέχνης ως ύπόδειγμα έσχε τὸ εκμαγεῖον του νεκρού, άψυχον και όστεώδες αποτύπωμα της συμπαθοῦς και πολυτίμου εκείνης μορφῆς, ήτις χθὲς άκόμη έθαλλεν εν μέσω της άγάπης και της ύπολήψεως ήμῶν, πλήρης ειλικρινείας και γλυκύτητος, πλήρης ζωῆς και έκφράσεως. Αλλ' ο δεδοκιμασμένος καλλιτέχνης ούτωσι άπεμμήθη την προσφιλή του άπολεσθέντος άνδρός φυσιογνωμίαν, και τὸσην χάριν και έκφρασιν ένεφύσησεν εις τον ψυχρόν λίθον, ώστε μετὰ συγκινήσεως και πόνου άναγνωρίζει τις τον πολύδακρον άνδρα, και ύπολαμβάνει ότι από στιγμῆς εις στιγμήν θ' ανοίξη τὰ στομύλα και άδδολα αυτού χείλη, άφ' ών άλλοτε, πρό μικρού ετι, διεχέετο ως φῶς, ως διαύγεια, ως άρμονία μέλους, ή ισάγγελος εκείνη ψυχῇ του νεκρού επιστήμονος. Δι' ολίγων δ' επί του μετώπου τεχνικωτάτων γραμμῶν εικονίζεται μάλα επιτυχῶς ή επιστημονική έμβριθεια και τὸ υπερήφανον και άξιοπρεπές, όπερ έχρακτήριζε την γεναίαν αυτού φύσιν. Περί τὰ χείλη δ' άπετυπώθη ετι ζωηρότερον ή γλυκύτης και καθαρότης της ενάρτου αυτού καρδίας.

Η προτομή αύτη, ήν μαντεύομεν μεθ' όπόσου ψυχικου άλλους έξειργάζετο ο καλλιτέχνης, εστι προσφιλές μνημόσυνον του προώρως άποπτόντος άφ' ήμῶν άνδρός, δικαιογίζουσα την πολύτιμον αυτού μνήμην και επαναφέρουσα εν τῇ φαντασίᾳ

ήμῶν την εικόνα της ώραϊας και άνεκτιμήτου εκείνης ύπάρξεως, ήτις τὸσω προώρως εμαρτο νά συντριβῆ υπό τὸ βάρος της κοινωνικῆς άδικίας και της άσυγγνώστου παραγωγώσεως.

Αναμφιβόλως εστι πολύτιμος ή πλουσία συλλογή των φιλοτεχνημάτων του κ. Φιλιππότου. Αλλ' άποβαίνει ετι μάλλον πολυτιμότερα εν σχέσει προς την επικρατούσαν κατάπτωσιν του καλλιτεχνικου παρ' ήμιν αίσθήματος και προς μωρία έτερα κωλύματα, καθ' ών έχει νά παλαίσῃ ή ήμετέρα καλλιτεχνία, ήτις ελάχιστης έτυχεν εν Ελλάδι ενισχύσεως.

Και όμως εν τῇ τοιαύτῃ ή τοιαύτῃ φυσιογνωμίᾳ των ώραϊων τεχνῶν εξεικονίζεται ο βαθμός της προόδου και πολιτισμου των κοινωνιῶν. Η ιστορία των έθνῶν επιμαρτυρεῖ τον άναλλοίωτον τουτον νόμον. Αὶ ειδεχθεῖς και άπείσιαι σελίδες περί του Βυζαντινου κράτους διδάσκουσιν ήμᾶς ότι και ή τέχνη, ή εξαισία αύτη παρθένος των ούρανῶν, είχε καταπέσει εκ του αἰθερίου αύτης ύψους εις βναυσουργίαν περίπου, έξυπηρετούσα άκολαστοτάτας όρέξεις, και θεραπεύουσα ούχι τὰς εύγενεῖς της ψυχῆς άλλὰ τὰς χυδαιότερας του σώματος ανάγκας.

Και τὸ ήμετερον έθνος, όπερ χθὲς ετι έθερμάνθη από τὰς πρώτας του πολιτισμου ακτίνας και ήτένισε τὸ λυκαυγές άκόμη της πολιτικῆς και πνευματικῆς αυτού καλλιγενεσίας, άποβαίνει επ' άλλθειας άλγεινόν, ότι εν τῷ περί του μέλλοντος άδιαλείπτῳ άγῶνι, στερεῖται της άσφαλεστερας έγγυήσεως εν τῇ προόδῳ αυτού, της άναπτύξεως ήτοι και της μορφώσεως των ώραϊων τεχνῶν.

Νοέμβριος 1882.

ΚΩΝ. Φ. ΣΚΟΚΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΕΠΑΝΟΡΘΩΜΑΤΑ

1100

ΓΕΩΡΓΙΟΥ Π. ΚΡΕΜΟΥ.

Αθανάσιος Διάκος.

“Οπως πλειστ' άλλα της ιστορίας της επαναστάσεως του 1821 ειναι ούχι λίαν άπρηκρωμένα, ούκ ολίγα δὲ ύλως πλαστά, ούτω και τὰ περί του ήρωος Αθανασίου Διακου. Ουτε τὰ περί της καταγωγῆς αυτού και γενεαλογίας ουτε ο κλέριτικε αυτού βίος επί των όρέων και ο άρματωδικός εν ταις πόλεσιν έχουσι διαλευκανθῆ. Ο Διακος ως τέλειος τύπος κάλλους, ήρωισμου, μαρτυρίου, ζῆ μάλλον εν τῇ καρδίᾳ του λαου ή εν τῇ πραγματικῇ ιστορίᾳ. Λέγει όρθως ο ήμετερος ιστορικός Κ. Παπαρηγόπουλος: αείναι κτῆμα του λαου μάλλον ή της επιστήμης». Αλλὰ δι' αυτό δὲ τουτο, ως ών τοιούτος ο ήρωας, εἶδει νά ειναι κτῆμα και της επιστήμης μάλλον και πῶς όχι σήμεραν, ότε και αὐτὰ τὰ προϊστορικά ως μυθολο-

γήματα τέως νομιζόμενα ἡμετέροις γίνονται κτήμα ἐπιστημονικῆς πραγματικῆς ἱστορίας δι' ἄλλων μὲν τρόπων, μάλιστα δὲ διὰ τῆς ἀρχαιολογίας καὶ γλωσσολογίας; Ἀλλὰ πρὸς ἀληθῆ γνώσιν τῆς ἱστορίας τῆς ἐπαναστάσεως οὐτ' ἀρχαιολογικῶν ἀνασκαφῶν οὐτε συγκριτικῆς γλωσσολογίας ἀνάγκη, ἀλλ' ἀπλῆς ζητήσεως καὶ ἐπιμελείας καὶ πόνου, ὧν μέρος τι ἐγένετο· τούτου δ' ἕνεκα ὡς μὴ ἐπισταμένως ζητουμένη ἡ νέα ἡμῶν ἱστορία δὲν γίνεται ἀλωτή, ὡς ἀμελουμένη δὲ σὺν τῷ χρόνῳ ἐκφεύγει. Ἐὰν δ' οὕτως ἀμελοῦντες αὐτῆς διατελέσωμεν, φόβος μὴ ἔλθῃ ἡμέρα, καθ' ἣν θὰ δυνάμεθα νὰ γινώσκωμεν κάλλιον τοὺς ἥρωας τῆς Ἀργοναυτικῆς ἐκστρατείας ἢ τοὺς τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν παλιγγενεσίας. Ὅπως δὲ μὴ ἐπίδωμεν τοιαύτην σκληρὰν τῇ οὕτω δὴ ὑμνουμένη ἐλληνικῇ φιλομαθείᾳ ἡμέραν, ἀνάγκη—καὶ εἶναι ἔτι καιρὸς—νὰ ζητήσωμεν τὴν χάθῃ ἡμῶν ἱστορίαν *συνδιδόχους τὰς ἀγράφους παραδόσεις, τὰ τε ἀγραπτά καὶ γραπτά μνημεία, οὐ μόνον τὰ ἐπίσημα ἔγγραφα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἰδιωτικά καὶ μάλιστα τὰς ἐπιστολάς, ὧν τινες οὐχὶ στατίως εἶναι πολλῶ ἀξιοπιστιότεραι τῶν ἐπισήμων ἔγγράφων, ὡς ἀλλαχοῦ δηλωθῆσεται. Ταῦτα δ' ἔχον πρὸ ἡμῶν οὐτ' ἐν Γερμανίᾳ, σπουδάζον μάλιστα τὴν πάτριον ἱστορίαν, ὠκνοῦν νὰ συλλέξω εἴ τι χρήσιμον πρὸς συμπλήρωσιν ἢ διαλευκάνωσιν αὐτῆς ἢ πρὸς γνώσιν τῶν τε ποιησάντων ἢ δρασάντων ἢ μετασχόντων πως αὐτῆς προσώπων οὐτ' ἐνταῦθα μετὰ τὴν καθόδον μου μέχρι τούδε. Οἱ δὲ κόποι μου δὲν ἀπέθυσαν, ὡς νομίζω, μάταιοι, διότι οὐτε αἱ *παραδόσεις* περὶ τοῦ μεγάλου μάρτυρος Ῥήγα τοῦ Φεραίου αἱ ἀπὸ στόματος ἐταίρου αὐτοῦ ἐν Λευφίᾳ ὑπέμου συλλεγείσασιν, οὐτε τὸ *στοιχεῖον* τοῦ Καλφόγγου περὶ τῶν ἐν ταῖς ἡγεμονίαις κατὰ τὴν παρελθούσαν ἰκατονταετηρίδα λήγουσαν διατρεβόντων Ἑλλήνων οὐτε ἡ *βιογραφία* τοῦ Λάμπρου Κατσώνη οὐτε ἡ ἐν τοῖς *Φωκικαῖς* μεγάλη καὶ πλουσία *συνδρομὴ* παντοίων ἐκθέσεων, ἐπισήμων καὶ μὴ ἔγγράφων καὶ ἡ *ἱστορικὸς βίος* τοῦ Ὄσιου Λουκά, πάντα τέως ἀνεκδότα καὶ ἄγνωστα, ἐλάχιστον συνετέλεσαν εἰς φωτισμὸν τῆς πατρίου ἱστορίας, ὡς ἤδη δημοσίᾳ ἐκρίθησαν. Ἐὰν δὲ τι καὶ περὶ τῶν οὐπω ἐκδεδομένων, ἠτοιμασμένων δέ μοι ἐνίων, ἄλλων δ' ἐτοιμαζομένων πρὸς ἐκδόσιν, *ἀνεκδότων ἔγγράφων, ἐκθέσεων, ἐπιστολῶν ἀνδρῶν* τοῦ ἀγῶνος καὶ *παραδόσεων, δέη* νὰ ῥηθῇ, τούτο ἄς λεχθῇ ἐξ αὐτῶν τῶν ἀνεκδότων ἐκδοθησόμενων καὶ τῶν δι' αὐτῶν γνωσθησόμενων προσώπων τε καὶ πραγμάτων. Ὡς ἀπαρχὴ δ' ἔστωσαν τὰ τέως ἄγνωστα περὶ τοῦ Ἀθανασίου Διακίου ὀλίγα ἐκ πολλῶν ταῦτα, περὶ οὗ λεπτομερέστερον ἄλλοτε.*

Ἐὰν τις μελετήσῃ τὴν ἱστορίαν τοῦ Διακίου, θὰ εὕρῃ ὅτι ἡ μὲν γενεαλογία αὐτοῦ εἶναι ἄγνωστος ἢ πλαστή, ὁ δὲ χρόνος τῆς γεννήσεως πάντῃ ἀβρίστως ὡς τιθέμενος ἀπὸ τοῦ 1760—1790, καὶ ταῦτα, ἐνῶ πολυάριθμοι αὐτοῦ συγγενεῖς ἐπιζῶσιν, ὁ δὲ πρὸς ἀδελφῆς ἀνεψιὸς αὐτοῦ ἔλκει ταλαίπω-

ρον γῆρας ὡς φύλαξ ἐν τῷ «Μετσοβίῳ» πολυτεχνεῖῳ». Παρὰ τούτου δὲ καὶ παρ' ἄλλων, οἶον τοῦ Ἀθανασίου Ζαρονίκου μανθάνει τις ταῦτα :

Τῷ 1760 ἐκ τῆς Ἄνω Μουτινίτσας κατῆλθεν εἰς Ἀρτοτίναν Γεώργιος τις νεανίσκος, ὄρφανός μητρός τε καὶ πατρός καὶ πενέστατος. Τούτον υἱοθέτησεν ὁ θεῖος αὐτοῦ Ἀθανάσιος Γραμματικός, ἐξ οὗ, ὡς υἱοθετηθεὶς, ὠνομάσθη Γεώργιος Ψυχουγιός. Ὁ Γεώργιος ἔλαβε σύζυγον τὴν Χρυσούλαν, ἐξ ὧν ἐγεννήθησαν πέντε τέκνα ἦτοι : 1) Σοφία, 2) Καλομοῖρα, 3) Ἀπόστολος, 4) Κωνσταντῖνος, 5) Ἀθανάσιος. Ἐκ τῶν πέντε τούτων τέκνων τοῦ Γεωργίου Ψυχουγιού ἡ μὲν Σοφία συζευχθεῖσα τὸν Κωνσταντῖνον Κούσταν ἐγέννησεν ἐννέα τέκνα, ἅπερ ἦσαν : 1) Κόλφη συζευχθεῖσα τὸν Τσόλην, οὗ ἡ οἰκογένεια σώζεται ποιμενική, 2) Φέγγω λαβούσα τὸν Ἀθανάσιον Ζαρονίκον συμπολεμιστὴν τοῦ Διακίου, 3) Ἀπόστολος, 4) Χρυσούλα, 5) Γεώργιος, 6) Αἰκατερίνα λαβούσα τὸν Δημήτριον Κολοβόν, 7) Βασίλειος ἱερεὺς γενόμενος, 8) Ζωῖτσα λαβούσα τὸν Δῆμον Τζουβελέκην ἐν χωρίῳ Κολοκυθῆ, 9) Ἰωάννης.—Τὸ δὲ δεύτερον τέκνον, ἡ Καλομοῖρα, ἔλαβε σύζυγον τὸν Κώσταν Λυγέρον ἢ Σταματῆν ἐξ Ἀρτοτίνης, ἐξ ἧς ἐγεννήθησαν τὰ δύο τέκνα : 1) Γεώργιος, 2) Ἰωάννης, ὧν ἡ οἰκογένεια καλοῦνται Σταματόπουλοι.—Τὸ δὲ τρίτον, ὁ Ἀπόστολος, μετὰ τῆς μητρός αὐτοῦ Χρυσούλας, τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ θυγατρίου βιβθέντες εἰς τὴν φυλακὴν τῆς Ὑπάτης, ἅμα ἐγένετο ὁ Διακὸς κλέφτης, ἀπέθανον.—Τὸ δὲ τέταρτον ὁ Κωνσταντῖνος, Μασαβίτης ἐπονομασθεὶς ἐκ τοῦ θετοῦ αὐτοῦ πατρός, ἐγέννησε δύο υἱούς, οἵτινες ὠνομάσθησαν : 1) Γεώργιος, 2) Δῆμος. Ὁ Κωνσταντῖνος οὕτως ἐφρονεῖτο παρὰ τὸ πλευρὸν τοῦ Διακίου ἐν τῇ μάχῃ τῆς Ἀλαμάνας, τὸ δὲ πτώμα αὐτοῦ μετεχειρίσθη ὁ Διακὸς ὡς προμαχῶνα μικρὸν τι πρὸ τῆς πληγῆς καὶ συλλήψεώς του.—Τὸ δὲ πέμπτον τέκνον τοῦ Γεωργίου Ψυχουγιού ὁ *Ἰωάννης*, εἶναι ὁ περὶ οὗ ὁ λόγος ἡμέτερος ἥρωος τοῦ 1821 Ἀθανάσιος Διακός. Οὗτος ἐγεννήθη τῷ 1781. Πόθεν δῆλον; Ὁ Ἰωάννης Κούστας ὁ νῦν ἐν τῷ Πολυτεχνεῖῳ ὢν, ὡς εἴρηται, τὸ ἕνατον τέκνον τῆς Σοφίας ἀδελφῆς τοῦ Ἀθανασίου Διακίου, ἐγεννήθη τῷ 1813, ὅτε ἡ μήτηρ αὐτοῦ, δῆλα δὴ ἡ Σοφία, ἦν 42 ἐτῶν. Ἡ Σοφία ἄρα ἐγεννήθη τῷ 1771. Ἀλλ' ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς Ἀθανάσιος Διακός ἦν 10 ἔτη νεώτερος αὐτῆς, ὁ Διακὸς ἄρα ἐγεννήθη τῷ 1781.

(ἔπεται συνέχεια).

ΑΙ ΤΕΡΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΟΣ

(Ἀλληγορία ἐκ τῶν τῶν γερμανοῦ P. J. Stahl.)

I

Ἐν τινι ἐξοχῇ ὠραίας τινος χώρας ἔβλεπέ τις εἰς τὸ βάθος

1. Διὰ τί ἐπὶ τοῦ οἰκοδομήματος εἶναι γεγραμμένον διὰ τῆς ΕΙ Μετσοβείων;

δάσους κομψόν τινα οἰκίσκον, κατὰ τὸ ἤμισυ κεκαλυμμένον ὑπὸ φυλλώματος ἀμφιλαροῦς. Ἐμπροσθεν τοῦ οἰκίσκου τούτου ὑπῆρχε κῆπος καὶ πλησίον αὐτοῦ μικρὸς λειμῶν, ἐφ' οὗ ἐπαίξε μικρὰ τις κόρη.

Τὰ ἀνθύλλια καὶ ἡ πόα τοῦ ἀγροῦ εἶδον αὐτὴν καὶ ἤρχισαν νὰ ψιθυρίζωσιν.

— Εἶναι, τῇ ἀληθείᾳ, χαριεστέρα ἡμῶν, ἔλεγον τὰ πρῶτα, καὶ λεπτότερα, προσέθεσεν ἡ δευτέρα.

- Κομψοτέρα, εἶπεν ἡ Μαργαρίτα
- Ζωηροτέρα, εἶπεν ἡ Ἀνθεμῖς.
- Ἀρελεστέρα, εἶπεν ἡ Ἀργυρίς.
- Φαιδροτέρα, εἶπεν ἡ Χρυσὴ κάλυξ.
- Χρώματος ζωηροτέρου, εἶπε τὸ Ἡράνθεμον.
- Πλέον εὐκαμπτος, ἐψιθύρισεν τὸ ῥαδινὸν Ἀλληλούϊα.
- Πλέον μικύλλη, εἶπεν ἡ Μουσώτις.
- ὦ! εἶναι ζῶν μαργαρίτης, εἶπεν ἡ Σταγῶν τῆς δρόσου.
- Τὸ στόμα της εἶναι κάλυξ ῥόδου, εἶπε τὸ Κυνορόδον.
- Εἶναι ἀληθές, ἐψιθύρισεν ὁ ῥύαξ ὅστις ὑφαίρπεν ἐντὸς τοῦ λειμῶνος.

II

Νεῖνις τις διήρχετο τοῦ κήπου. Τὰ ἄνθη ἤρξαντο θαυμάζοντα αὐτὴν καὶ ὁμιλοῦντα. «Εἶσθε ὠραιότερα ἡμῶν ὠραία δεσποινίς,» τῇ ἔλεγον.

- Ἀνθηροτέρα, εἶπε τὸ Ῥόδον τοῦ Μαΐου.
- Ῥοδιωτέρα, εἶπεν ἡ Ῥόα.
- Λευκωτέρα, εἶπεν ὁ Κρίνος.
- Γλυκυτέρα, εἶπεν ὁ λευκὸς Ἴασμος.
- Χαριεστέρα, εἶπεν ἡ Βασιλὶς τῶν λειμῶνων, ἣν ὁ κηπουρὸς ἐτίμησε πρὸ ὀλίγου μεταφουτεύσας αὐτὴν ἐντὸς τοῦ κήπου.

— Ἀγνοτέρα, εἶπε τὸ ἄνθος τῆς Χρυσομηλέας.

Ἡ νεῖνις οὐδόλως ἠνέσει τὴν γλῶσσαν τῶν ἀνθέων. Τὸ ἱερὸν καὶ γλυκὺ βλέμματις ἀνεπαύετο ἐφ' ἐκάστου αὐτῶν χωρὶς νὰ ἐρυθραίσῃ, καὶ ἐθαύμαζεν αὐτὰ μὴ ὑποπτεύουσα τοὺς ὁποίους τῇ ἐπλεον ἐπαίνους. Παρατηρήσασα ὅμως κατὰ τὸ ἤμισυ κρυπτόμενον ὑπὸ τὴν ἐκ πρασίνων φύλλων σκέπην τοῦ τῷ κυανόφθαλμον Ἴον, ἐγονυπέτησε πρὸ αὐτοῦ, ἔδρεψεν αὐτὸ διὰ τῶν κρινολεικῶν δακτύλων της, εἰσπνεύσασα δὲ τὸ ἄρωμά του ἔθεσεν αὐτὸ πλησίον τῆς καρδίας της.

— Πόσον τὸ Ἴον εἶναι εὐτυχές! ἀνείραξαν τὰ ἄλλα ἄνθη.

III

Νεαρά τις γυνὴ ἀκόμη ὠραία ἐβάδιζεν ἐν τῇ ἄκρῃ τοῦ δάσους. Ἡ καλλονὴ της ἦτο τοιαύτη, ὅστε ὅχι μόνον τὰ ἄνθη ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ ὄψεις, καὶ τὰ δένδρα, ἤρχισαν νὰ ὁμιλοῦσιν. «Αὕτη εἶναι ἡ βασιλισσα ἡμῶν!» Οὕτως ἔλεγε πᾶν ὅ, τι εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ εὕρισκῃται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ της.

— Ἐχει περισσοτέραν λάμψιν ὅλων ἡμῶν, εἶπεν ἡ Κέρασος.

- Περισσότερον ἄρωμα, εἶπεν ἡ Χαμαικερασεῖα.
- Ἴδετε τὸ βελούδον τῆς παρειᾶς της, εἶπε τὸ Ῥοδάκινον.
- Καὶ τὸ στρογγύλον τοῦ στήθους της, εἶπε τὸ Μῆλον.
- Καὶ τὸ λιγυρὸν τοῦ ἀναστήματός της, ἐστέναζεν ἡ Κάλυμας.
- Καὶ τὴν κομψότητα τοῦ σώματός της, ἔλεγεν ἡ ἐρυθρὰ Ἀκακία.
- Καὶ τὸ ἐλαφρὸν τοῦ βήματός της, ἔβαλλε τὸ πτηνόν.
- Καὶ τὴν εὐφραίαν τοῦ μετώπου της, ἔλεγεν ἡ Ἴρις.
- Καὶ τὴν τρυφερότητα τοῦ βλέμματός της εἶπεν ἡ Κληματίς.
- Καὶ τὸ ἄρωμα τῆς ἀρετῆς ὅπερ τὴν περιρρέει, εἶπεν ἡ Μίνθη.

— Τί πλέον θελκτικόν; ἔλεγεν ἡ Ἀετίτις. — Τί πλέον γλυκὺ! ἔλεγεν ἡ Μαλάχη. — Τί μάλλον τέλειον; εἶπεν ὁλόκληρος ἡ Φύσις.

Βλέπουσα αὐτὴν ἀπομακρυνομένην, ἡ Χλόη, ἣτις ἐστρώωνυε διὰ πρασίνου τάπητος τὴν εἴσοδον τοῦ δάσους ἔλεγε στεναχούσα, «Δὲν θὰ σταματήσῃ λοιπὸν σήμερον ὑπὸ τὰ ὠραία ταῦτα δένδρα;»

Αὕτη ἡ Σικιὰ ἐπεκτεινομένη ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν της, προσεπάθησε νὰ τὴν κρατήσῃ.

Ἄλλ' ἡ νεαρά γυνὴ ὑπέκρουσε εἰς τὸ σχέδιόν της ἕκαμε βήματὰ τινα πρὸς τὸ μέρος τῆς μικρᾶς κόρης καὶ τὴν ἐκάλεσε. Ἡ γλυκεία καὶ ἠχηρὰ φωνὴ της ὡς ἄσμα ἔδωσε τέλος τέρμα εἰς τὸν διάλογον αὐτόν. Ἐν τούτοις : «Ἐπεθύμου νὰ ψάλλω, ὅπως ὁμιλοῦσιν αἱ γυναῖκες,» εἶπεν ἀκόμη, ἀλλὰ χαμηλά, ἡ ἀηδὼν εἰς τὴν ὑπολαϊδα.

IV

Ἡ μικρὰ κόρη εἰς τὴν ἀγαστὴν τῆς μητρός πρόσκλησιν προσέτρεξεν εὐθύς. Καθ' ἴδον ἠνώθη μετὰ τῆς νεάνιδος, ἣτις ἔλαβεν αὐτὴν τῆς χειρὸς, ὅπως μετριάζῃ τὴν πορείαν της, καὶ αἱ τρεῖς ὁμοῦ προύχθησαν με ἀνοιχτάς ἀγκάλας ἐμπροσθεν ἀνδρός ἐν τῇ ἀκρῇ τῆς ἡλικίας του, ὃν παρετήρησαν κάμπτουςαι τὸ δάσος. Ἐκράτει τῆς χειρὸς ξανθὸν ὠραῖον παῖδα ὅστις ἄφρησεν αὐτὸν ὅπως προσδράμῃ καὶ δυνήθῃ καὶ νὰ ἀσπασθῇ πρῶτος τὴν μητέρα του.

Μία φωνὴ ἠγέθη πανταχόθεν, ὅτε εἶδον τὴν ὠραίαν αὐτὴν οἰκογένειαν ἐνωθεῖσαν.

— Καὶ ὅμως οἱ ἄνδρες τολμῶσι νὰ παραπονῶνται! ἀνείραξε πᾶν ὅ, τι εἰθεώρει τὴν εὐτυχίαν αὐτοῦ.

V

— Ἀδελφοί μου, εἶπεν ὁ πένθιμος Ἀμάραντος, ἐσιώπησα ὅπως μὴ λυπήσω τὸ γλυκὺ τοῦτο θέαμα, ὅπερ ἀπλοῦται ὑπὸ τὸ ὄμμα σας. Ἀλλὰ μὴ κατηγορεῖτε τοὺς ἄνδρας. Εἶδον νὰ κλαύσωσι τοὺς εὐτυχεστέρους ἐξ αὐτῶν.

— Προσέξατε, ἀδελφέ μου, εἶπε τὸ λευκὸν Ἴον, ὁ σύντροφος ἐκείνου ὅπερ ἐδρεψεν ἢ νεάνις, εἶσαι πλησίον τῆς ὠραίας δεσποινίδος, καὶ πολὺ πλησίον ὅλης αὐτῆς τῆς εὐτυχίας. Ἐάν ὁ πτωχὸς πατὴρ σὲ ἤκουε καὶ σὲ ἤννοει...

— Φεῦ! εἶπεν ὁ πένθιμος Ἀμάραντος, φεῦ! ἀδελφοί μου, οἰκτεῖρα τε τὸν πατέρα αὐτόν, οἰκτεῖρατε τὴν δυστυχῆ μητέρα αὐτήν, ἀλλὰ οἰκτεῖρατε καὶ ἐμὲ ἐπίσης. ὦ! Διατί δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ ὅπως ἐσεῖς ἄνθος τοῦ παρόντος; Διατί, γεννηθὲν καὶ ἐγὼ ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, εἶμαι τὸ ΑΝΘΟΣ ΤΗΣ ΑΛΛΗΣ ΖΩΗΣ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)
Ἐν Πειραιεῖ, Μάιος, 1883.

Γ. Κ. Σ.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ

Περὶ τῶν Πηλκιδῶν σχολίων τοῦ Ἀριστοφάνους.

Γνωστὸν τοῖς περὶ τὴν φιλολογοῦσαν διατρίβουσαν, ὅτι τὰ εἰς τὸν Ἀριστοφάνη, τὸν Ὀμηρον τῶν ἀρχαίων κωμικῶν, Σχόλια πλείστου ἄξια κρίνονται ὑπὸ τε τῶν ἀρχαίων καὶ τῶν νεωτέρων. Ἐντεῦθεν ἐρμηνεύεται καὶ ἡ τῶν ἐπιφανέστερων φιλολόγων ἀμιλλα περὶ τὸ ἐκπονεῖν ποικίλας μονογραφίας πρὸς διαλευκάνειαν τῶν περὶ αὐτὸν ὁ λόγος παλαιῶν σχολίων τοῦ κορυφαίου τῶν Ἑλλήνων κωμικῶν. Εἰς τὰς ἐγκρίτους περὶ τοῦ θέματος τοῦτου συγγραφὰς ἀναντιλέκτως καταλέγεται καὶ ἡ τοῦ Κλαύζεν πραγματεία *de scholiis veteribus in Aves Aristophanis compositis* ἔτι 1881* ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς διδακτορικῆς αὐτοῦ ἀναρρήσεως. Ὁ συγγραφεὺς λοιπὸν οὗτος ὁμογνωμονῶν τῷ τε Δινδορρίῳ καὶ τῷ Βενάρδι κατὰ τὰ συστατικὰ στοιχεῖα καὶ τὰς πηγὰς τῶν ἀριστοφανεῶν σχολίων καὶ ἐν σιγῇ παρερχόμενος τὰ ζητήματα ταῦτα περιορίζεται ὅπως τὰς ἐπὶ τοῦ φιλοκρινουμένου θέματος ἐργασίας τῶν ἀρχαίων ἐρμηνευτῶν διαφωτίσῃ κατὰ διαφόρους ἀπόψεις καὶ πρὸς τοῦτο προείλετο τὰ εἰς τὰς ὀρθίας σχόλια (αἵτινες ἐδιδάχθησαν ἔτι 415 π. Χ.). Καὶ τὸ μὲν πρῶτον κύριον τμήμα ἐν τέτταρσι παραγράφοις ἐξετάζει τὴν ἀγγίνοιαν τῶν σχολιαστῶν. Καίτοι ὁ Κλαύζεν περὶ ἐλάσσονος ποιεῖται τὴν ὑπὸ τούτων κριτικὴν τοῦ κειμένου οὐδὲν ἤττον κρίνει εὐμενέστερόν πως τὴν ὑπὸ τῶν σχολιαστῶν αὐτῶν πραγματεύουσαν σκηναίων ζητημάτων, τὴν ἐξερεῦνησιν *πειραδίων*** καὶ τὴν διὰ τὰ σκώμματα τοῦ ποιητοῦ κατανόησιν

(*) Περὶ τῆς συνθέσεως τῶν ἀρχαίων σχολίων εἰς τὰς Ὀρθίας τοῦ Ἀριστοφάνους, 1881, ἐναίσιμος διατριβή.
(**) *παρωδία* = ὁδὴ κατὰ μίμησιν ἄλλης ψῆξης οὕτως ὡστε ἐκ τῆς μικρᾶς μεταβολῆς τῶν λέξεων παράγεται ἄλλη ἔννοια καὶ μάλιστα ἀντισοβαρᾶς κοινῆ καὶ γελοία.

αὐτῶν. Σημειωτέον, ὅτι καὶ ὑπὸ τὴν τρίτην ταύτην ἀναφορὰν δὲν ἀξιολογῶνται παρὰ τοῦ συγγραφέως πλήρως ἐπαίνου ἅ τε μετὰ τῶν ὀρθῶν καὶ οὐκ ὀρθῶ ἀναμνησνύντες. Τὸ δὲ δεύτερον κεφάλαιον ἐν τρισὶ παραγραφαῖς στρέφεται εἰς τὴν πραγματογνωσίαν τῶν σχολιαστῶν, ἐνθα ὁ συγγραφεὺς παρατηρεῖ, ὅτι αἱ περὶ ἀνθρώπων, οὗς μνημονεύει ὁ Ἀριστοφάνης, εἰδήσεις αὐτῶν δέον νὰ ἐπιδοκιμάζωνται μετὰ μεγάλης προσοχῆς, ἅ τε πλεονάκις ἐνεκα ἐλλείψεως πιστῶν εἰδήσεων ἐπὶ εἰκοτολογίαις ἐπεριουσιάζονται. Τουναντίον πᾶν τὸ ἐκ τῆς ἑλληνικῆς ἱστορίας ὑπ' αὐτῶν εἰσαγόμενον πρὸς ἐξήγησιν τοῦ ποιήματος εἶναι πολλάκις τὰ μάλιστα λόγου ἄξιον ἅ τε ἐκ τῶν ἀρίστων πηγῶν ἐλημμένον. Ἀλλὰ καὶ ἐν τούτῳ ἐπαίτιαται τις τοὺς σχολιαστὰς ἐπὶ ἀνακριθείαις, ἂν ἡ ἀποκάλυψις καὶ ἐπανόρθωσις εἶναι ἔργον τῆς εὐμεθοῦς κριτικῆς. Εἶτα πραγματευόμενος ὁ συγγραφεὺς οὐκ ὀλίγα τῶν ποιούτων χωρίων ἐν τέλει συνοψίζει τὴν σημασίαν τῶν σχολίων τοῦ Ἀριστοφάνους διὰ τὰς γραμματολογικὰς ἅμα καὶ ἱστορικὰς γνώσεις τῶν νεωτέρων. Καὶ τοι τὸ ἔργον ἐγείρει μετρίας ἀξιώσεις, οὐδὲν ἤττον περιέχει πληθὺν εὐστόχων παρατηρήσεων διότι ὁ συγγραφεὺς πεποικισμένος δι' ὑγιαινούσης κρίσεως, ἧτις ἀσφαλῶς ἐπιβουβῆ αὐτῷ ἀνὰ τὸ ἀκροσφαλεῖς ἔδαφος τῶν σχολίων, ἀκριβῶς σκοπεῖ καὶ κατέχει καθόλου τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ ἐργασίας τῶν ἄλλων λογίων. Καὶ μόνον τὸ ὑπὸ τοῦ Σχνέε συγγραμμάτιον, οὗ ἡ ἐπιγραφή «*συμβουλή εἰς τὴν κριτικὴν τῶν σχολίων τοῦ Ἀριστοφάνους*» φαίνεται μὴ σὺν ὑπ' ὄψει. Ἐπρεπε νὰ μεταχειρισθῆ αὐτὸ ἐν τῷ πρώτῳ κεφαλαίῳ τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος πραγματείας ὅπως παραστήσῃ ὡς ἐκ τῶν ἐνότων ἐν χρονολογικῇ ἀλληλουχίᾳ τὰς ἐτύψεις τῶν ἀρχαίων ἐρμηνευτῶν. Τὰ δὲ Σχόλια τῶν Ὀρνίθων, ὡς δὴ γνωστὸν, παρέχουσι σημειώσεις μετὰ τῆς βητικῆς μαρτυρίας τῶν συνθετῶν αὐτῶν (οἶον τοῦ Εὐφρονίου, Διδύμου, Συμμάχου καὶ ἄλλων) καὶ μάλιστα ἐν θαυμάσιῳ μέτρῳ, ἢ τὰ τῶν ἄλλων κωμικῶν. Ὅθεν τοιοῦτότροπος σύνθεσις θὰ παρέδιδεν ἐνδιαφέροντά τινα πορίσματα καὶ θὰ παρεῖχε λαβὴν πρὸς καθορισμὸν τῆς ἄξιας τῶν καθ' ἕκαστον ἐρμηνευτῶν. Παρεκτός τούτου ἐν τισὶ τῶν χωρίων οὐχὶ καλῶς παρελήφθη ἡ περιληπτικὴ δῆλωσις «*οἱ σχολιασταὶ*» διότι οὐχὶ σπανίως γινώμει τοῦ ἐνός τῶν σχολιαστῶν περιρῶνται ὑπ' ἄλλου. Ἐνθάδε λοιπὸν δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γένηται λόγος καθολικῆς κρίσεως περὶ αὐτῶν.—Ὁ δὲ προμνησθεὶς Σχνέε ἐν τῷ γ' κεφαλαίῳ τοῦ προειρημένου συγγραμμάτιου αὐτοῦ «*περὶ τῶν πηγῶν τοῦ κειμένου τῶν σχολίων*» ἐπραγματεύθη πρὸ πάντων τὴν σχέσιν τοῦ Συμμάχου πρὸς τὸν Διδύμον. Ὅθεν ἐπὶ τοῖς ἔχουσιν τοῦ Σχνέε στοιχείων ἄλλος ἀκάματος διφήτωρ ὁ Σχουενδοῦργ προήγαγεν εἰς φῶς ἐπ' εὐκαιρίᾳ καὶ οὗτος τῆς εἰς διδάκτορα ἀναγορευσεως τήνδε διατριβὴν *de Symmachi in Aristophanis in-*

terpretationo subsidiis» ἐν Ἀλλῃ κατὰ τὸ 1881 ὅπως ἐτι μᾶλλον ἀκριβῶς καὶ ἐπιλύσῃ τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος ζήτημα, ὅπερ καὶ κατώρθωσε τίλειον κατὰ τοὺς περὶ τῶν τοιούτων ἐπαίνοντας. Καὶ δὴ ἡ μικρὰ αὐτοῦ διατριβὴ διαιρεῖται εἰς πέντε παραγράφους. Καὶ ἐν μὲν τῇ α' συζητοῦνται χωρία, ἐν οἷς ἡ τοῦ Συμμάχου ἐρμηνεία ὁμοφωνεῖ μικροῦ δεῖν κατὰ λέξιν πρὸς τὴν τοῦ Διδύμου, τοῦτέστιν οὗτος ὁλογραφεῖ ἐκεῖνον. Ἐν δὲ τῇ β' οὐκ ὀλίγα σχόλια σημερινῶν μὲν ὡς τοῦ Συμμάχου, πλὴν ἄλλ' ὅμως ἐξεταζόμενα κατὰ τὴν φράσιν αὐτῶν, τὸν τρόπον τῆς ἐρμηνείας καὶ τὰς γνώσεις, ἀς ἐγκρύπτουσι, ὁρμῶνται ἀναμφισβητήτως ἐκ τοῦ Διδύμου, ὅστις μὴδὲν μνημονεύεται, ἀλλ' ἐπωφεληθῆ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὁ Συμμάχος. Ἐν τῇ γ' πλείονες ἐρμηνεῖαι τοῦ Συμμάχου αὐτοῦ ὁμοφωνοῦσι τῷ Ἑσυχίῳ (τῷ ἀριγνήτῳ Λεξικογράφῳ, τῷ ἐξ Ἀλεξανδρείας, ἀκμάσαντι περὶ τὸν δ' π. Χ. αἰῶνα λήγοντα), ὅστις ὡς πανθομολογούμενον τοῦ Διδύμου τὴν *κωμικὴν λέξιν*: παρέλαβεν εἰς τὸ ἴδιον λεξικὸν πάντως πρῶτον τῇ μεσιτείᾳ τοῦ Διογενιανοῦ. Ἐν τῷ δ' ἀνερευνῆ ὁ συγγραφεὺς ὑπόθεν τὰ Σχόλια ἠρύσθησαν τὰς τοῦ Διδύμου ἐξηγήσεις.

Ταῦτα κατὰ τὸν Σχουενδοῦργ ἔλαβον ἐκείνας ἐκ τῶν ὑπομνημάτων τοῦ Συμμάχου καὶ ἄλλων τινῶν, οἵτινες ὅτι μὲν τοῦτο, ὅτι δ' ἐκεῖνο ἠρύσαντο ἐκ τοῦ Διδύμου. Καὶ τελευταῖον ἐν τῇ ε' παραγράφῳ ἀποφαίνεται ὁ συγγραφεὺς, ὅτι τοῦ Διδύμου τὸ ὑπόμνημα καὶ πρὸς τοῦτοις ἡ *κωμικὴ λέξις* καὶ ἡ συγγραφή αὐτοῦ περὶ *διωθηθείας λέξεως* ἀποτελοῦσι τὴν κυριωδέστεραν, ἂν μὴ τὴν μοναδικὴν πηγὴν τοῦ Συμμάχου διότι τοῦλάχιστον οὐδὲν ἔχουσιν εὐρηται περὶ τοῦ ὅτι ἐπωφεληθῆ τάχα ἄλλον τινὰ ἐρμηνευτὴν. Τὰς δὲ σημειώσεις τῶν πρὸ τοῦ Διδύμου λογίων ἐργώρισε μόνον διὰ τοῦ Φαλκεντέρου (Ὁ περίδοξος οὗτος Ἑλληνας γραμματικὸς ἀκμάσας ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Ἀγούστου ἐπωνομάσθη διὰ τὴν μεγάλην συγγραφικὴν δραστηριότητα *Χαλκέντερος*). Αὐτῷ ἀποδίδονται τρισχίλια καὶ πεντακόσια συγγράμματα. Κατ' ἐξοχὴν συνέγραψε πολυάριθμα ἔργα περὶ Ὀμήρου καὶ περὶ Πινδάρου, Σοφοκλέους, Ἀριστοφάνους καὶ ἄλλων ποιητῶν καὶ δὴ καὶ περὶ τῶν ἀττικῶν βητικῶν ἴδε *Luebkers R. L.* ἐν *λ. Didymos*.)

Ἐν Ἀθήναις κατὰ Φεβρουάριον τοῦ 1885.

Ν. Πετρηῆς.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ

τῶν ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων Πειραιῶς

Ἀναλαβόντες εὐγενῶς πολλῶν εἰδικώτεροι ἡμῶν ἵνα ἐν καιρῷ παρέχουσι τοῖς φιλομούσις τοῦ Ἀπολλῶνος ἀναγνώσταις ἱστο-

(*) Περὶ τῶν τοῦ Συμμάχου βοηθημάτων ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τοῦ Ἀριστοφάνους.

ριογραφικὴν περιγραφὴν τοῦ Πειραιῶς, ἀναγράφουσαν ἐνταῦθα στατιστικὴν τῶν σπουδαιοτέρων κλάδων τῆς παρ' ἡμῖν ἀναπτύξεως καὶ προόδου, ἔχοντες δι' ἐλπίδος ὅτι καὶ ὀφειλόμενον πρὸς τὴν γεννέτειραν ἡμῶν πόλιν καθήκον ἐπιτελοῦμεν, καὶ πλείστον ἀναγνωστῶν ἡμῶν τὴν περιέργειαν θεραπεύομεν.

Καὶ δὴ, ἀρχόμεθα περὶ τῶν καταστημάτων, καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς παρ' ἡμῖν διανοητικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐνῶ θέλει κατιδεῖ καὶ ἐκτιμῆσαι προσηκόντως ὁ ἐραστὴς τῶν γραμμάτων ἡλικίαν πρόδον ἐποίησατο ἐν ἀπιστεύτῳ χρονικῷ διαστήματι, ἢ κατὰ τὸ 1836 ἀκατοίκητος σχεδὸν καὶ νῦν περικαλλῆς καὶ περιβλεπτος πόλις τοῦ Πειραιῶς.

Γυμνάσιον

Συστηθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1862 διὰ Β. Διατάγματος ἐπὶ τῆς Βασιλείας τοῦ αὐδίουμοῦ Ὀθωνος, τῇ ἐπιμονῇ ἀπαιτήσῃ τοῦ ἀειμνήστου εὐεργέτου καὶ ἐν πολλοῖς ἰδρυτοῦ τῆς πόλεως καὶ ἐπὶ δωδεκαετίαν καύτης ἀρχόντος Λουκά Ράλλη, συντελούντων τὸ ἐφ' ἑαυτοῖς καὶ τῶν γονέων τῆς ἐν αὐτῷ σπουδάζουσης νεότητος, τὸ ἐν Πειραιεῖ Γυμνάσιον κατέστη ἤδη τῇ φιλοτιμίᾳ προσπαθεῖν τοῦ ἀξιότιμου Δημάρχου κ. Τρ. Μουτζοπούλου δημοσυντήρητον ἐν ἰδίᾳ δημοτικῇ δαπάνῃ ἀνεγερθῆναι καταστήματι, περιλαμβανόντος ἐν ταῖς αἰθούσαις τῶν τεσσάρων αὐτοῦ τάξεων σπουδαστῶν ἐν ὄλῳ 185 ὑπὸ τὴν πεφωτισμένην διεύθυνσιν τοῦ Γυμνασιάρχου κ. Γ. Κρέμου.

Σχολαρχικὸν Ἐκπαιδευτήριον

Τὸ μεγαλοπρεπέστατον τοῦτο καὶ ἐπιβάλλον κατάστημα ἀνεγερθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1847 δαπάνῃ τῆς ἐθνοφελεστάτης καὶ μεγάλης τοῦ Δήμου εὐεργετικῆς οικογενείας τῶν Ἰωνιδῶν τῇ φιλομούσῳ μερίμνῃ καὶ φιλοπατρὶδι ἐπαπειχῆ τοῦ ἀειμνήστου Δημάρχου κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην Π. Σ. Ὀμηρίδου, τοῖς πλείστοις τῶν παρ' ἡμῖν ἐπιστημόνων τὰς αἰθούσας αὐτοῦ πρὸς ἐκπαιδεύειν αὐτῶν προσενεγκῶν, περιλαμβάνει ἤδη ἐν μὲν ταῖς τρισὶ τάξεσι τῶν ἀνωτέρω ἑλληνικῶν μαθημάτων μαθητᾶς ἐν συνόλῳ 180 ὑπὸ τὴν ἀκαταπόνητον διεύθυνσιν τοῦ γηραιοῦ Σχολάρχου κ. Θωμᾶ Βραχνοῦ. Τοῦ δὲ τὰ τῆς κατωτέρας ἢ δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως περιλαμβανόντος ἐν συνόλῳ μετὰ τοῦ συνδιδασκτικῆς τμήματος μαθητᾶς 300, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κυρίου Πέτρου Δημητροπούλου.

Β'. Δημοτικὴ Σχολή

Παρὰ τὴν Ὑδραϊκὴν συνοικίαν δαπάνῃ τοῦ ἐν πολλοῖς εὐεργετήσαντος τὸν Δῆμον ἀειμνήστου Φραγκίσκου ἀνεγερθὲν κατὰ τὸ ἔτος 1856 περιλαμβάνει ἐν συνόλῳ μαθητᾶς 200, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Χ. Παππαγεωργακοπούλου.

Παρθεναγωγεῖον

Τὸ μὲν α' ἰδρυθὲν ἐν ἔτει 1855, ἀνεγερθὲν δαπάνῃ τοῦ φιλομούσου καὶ ἀειμνήστου εὐεργέτου τοῦ Δήμου Ἰακώβου Ράλλη, περιλαμβάνει ἐν ὄλῳ μαθητριάς 300, ὑπὸ τὴν διεύ-

θυσιν τῆς κ. Κ. Ζώης, τὸ δὲ δεύτερον ἰδρυθὲν δημοτικὴ δαπάνη πρὸ πέντε ἐτῶν περιλαμβάνει μαθητρίδας 200 διευθυνόμενον ὑπὸ τῆς κ. Α. Τσιτσίνης.

Ἰδιωτικὰ Ἐκπαιδευτήρια

Ἐκτὸς τῶν ἄνωτέρω Σχολῶν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν συνεστήθησαν τὰ ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια τοῦ κ. Δ. Παίζης Ἱερέως, τὸ Λύκειον τοῦ κ. Θ. Ζαφειροπούλου, καὶ τὸ τοῦ κ. Δ. Τσοῦμα. Πρὸς τούτοις τὸ Ἑλλ. Παρθεναγωγεῖον τὸ τοσοῦτον εὐεργετήσαν τὴν πόλιν ἡμῶν τῆς κ. Σοφίας Βαμβακάρη ἀναδεικνύον κατ' ἔτος διδασκαλίσας ἱκανάς, ἐπίσης δὲ καὶ τὸ Παρθεναγωγεῖον τῆς κ. Ζωῆς Γκίκα, πρὸ τριῶν ἡδὴ ἐτῶν συνέστη κάλλιστα ἐκπληρῶν τὸν προορισμὸν του.

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΥΜΒΟΥΛΗ.

Μία τῶν ὀδυνηροτάτων νόσων εἶναι βεβαίως καὶ ἡ νευραλγία τοῦ ὄργανου τῆς ἀκοῆς. Ἡ πάθησις αὕτη συχνοτάτη εἰς τὴν παιδικὴν ἡλικίαν δύναται νὰ προκαλέσῃ σπασμῶδες παραφροσύνην, καὶ ἔστιν ὅτε θανατηφόρον μηνιγγίτιδα.

Ἐπίκειται λοιπὸν ἀνάγκη νὰ καταπαύσωμεν τοὺς πόνους τοῦ ὠτός εὐθὺς ὅταν οὗτοι παρουσιασθῶσι. Λυσιτελεστέρα δὲ πασῶν τῶν θεραπειῶν ἦν ἀπὸ τινος ἐν Ἀγγλίᾳ καὶ ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτείαις μετ' ἀποτελεσμάτων μεταχειρίζονται, εἶναι ἡ τοπικὴ χρῆσις διαλύσεως Θεϊκῆς Ἀτροπίνης.

Ἡ ἀπλουστάτη αὕτη θεραπεία ἐπέτυχεν οὐχὶ μόνον ἀπαξ ἀλλ' εἰς πολυαριθμὸς ἀξίας λόγου περιπτώσεις.

Τῆς περὶ οὗ πρόκειται διαλύσεως ἐνσταλάζονται ἀπλῶς σταγόνες τινεὶ εἰς τὸ ὀδυνηρὸν οὖς, καὶ ἀφίενται ἐπὶ 10 ἢ 15 δ. λ. Μετὰ ταῦτα ὁ πάσχων ἐπαναστρέφον τὴν κεφαλὴν ἀντιθέτως, καθαίρεται τὸ οὖς διὰ ξηροῦ μοτοῦ. Θερμαίνομεν δ' ἐλαφρῶς τὴν διάλυσιν προλαμβάνοντες οὕτω τὸ δυσάρεστον αἶσθημα τοῦ ψύχους.

Ἐνσταλάζονται 3—5 σταγόνες ἐκάστοτε ἢ δὲ πυκνότης τῆς διαλύσεως ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἡλικίας τοῦ τέκνου.

Πρὸ τοῦ 3ου ἔτους, διαλύομεν τὸ 72ον τοῦ χλιογράμμου εἰς 35 γράμματα ὕδατος. Πρὸ τοῦ 10ου δὲ ἔτους τὸ 28ου τοῦ ἑκατοστογράμμου εἰς 35 γρ. ὕδατος. Εἰς τοὺς ἐφήβους μεταχειρίζομεθα διαλυσιν πυκνωτέραν. Ἄλλως τε παρατηροῦμεν ὅτι εἰς ἀπάσας τὰς ἡλικίας, ἰσχυρὰ διαλύσις ἀτροπίνης εἶναι ἀνεκτικωτέρα εἰς τὸ οὖς ἢ εἰς τὸν ὀφθαλμὸν.

Ἡ χρῆσις ἐπαναλαμβάνεται ὡσάντις ἀπαιτεῖται. Συνήθως ἐξαρκούσιν ἐνσταλάξεις τινεὶ πρὸς κατεύνασιν τῶν πόνων.

Ἐποδεικνύοντες τὸ μέσον τοῦτο δὲν διατεινόμεθα ὅτι θεραπεύομεν τὰς ὀξείας πυώδεις φλεγμονὰς τοῦ μέσου ὠτός, πολλῶν δὲ μᾶλλον τοῦ ἀκουστικοῦ ὄχετος. Ἡ ἀτροπίνη, ἐπι-

αναλαμβάνομεν ἐνεργεῖ ὡς παυσώδυνον. Διὰ τὰς ἐπερχόμενας συχνότατα τὴν νύκτα ὠταλγίας εἰς τοὺς παῖδας, ἀληθῶς, ἡ ἀτροπίνη, εἶναι εἰδικὸν φάρμακον, καὶ ἐν πεποιθήσει συνιστῶμεν ταύτην εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν. Ἐν τούτοις πρέπει νὰ ἐφοδιαζώμεθα μετ' Ἱατρικὴν Συνταγὴν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς διαλύσεως ταύτης, καθόσον ἡ Θεϊκὴ Ἀτροπίνη, καὶ τοι οὐδένα κίνδυνον παρουσιάζει κατὰ τὴν εἰς τὰ ὠτα χρῆσιν, οὐχ ἥττον εἶναι δηλητήριον ἐκ τῶν βιαιοτάτων.

Dr.

ΛΕΙΩΜΑΤΑ καὶ ΓΝΩΜΑΙ

τοῦ Βαρῶνος Ε. ΦΕΟΥΤΧΤΕΡΣΑΒΕΝ.

— Τὰ καλὰ βιβλία καὶ οἱ ἄνθρωποι τῆς πείρας τὴν αὐτὴν προσφέρουσιν ὑπηρεσίαν. Ἄς ζητῶμεν πανταχοῦ ὅτι δύναται νὰ δώσῃ εἰς ἡμᾶς τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν δύναμιν. Ἐκεῖνο τὸ ὅποιον τοιοῦτω τρόπῳ οικειοποιούμεθα, μεταβάλλεται εἰς τὴν οἰκείαν ἡμῶν φύσιν, ὅτι εὐρίσκομεν σύμφωνον πρὸς αὐτὴν εἶναι ἐπίσης ἰδιοκτησία ἡμῶν, ὡς καὶ ὅ,τι περιεούμεν ὅτι εἶναι προῖόν τῶν προσωπικῶν ἡμῶν σκέψεων, διότι ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ ἐφεύρῃ οὐδὲν· νοῦν θέτει ἀπλῶς εἰς ἐνέργειαν τοὺς ἐν αὐτῷ καὶ παρὰ πᾶσιν ἀνθρώποις ἰσχύοντες νόμους τῆς νοήσεως, περιβάλλεται ὑπὸ τῆς ἀτμοσφαιρας τῆς ἀληθείας, τὴν ὅποιαν εἰσπνέει καὶ ἐκπνέει. Ὁ Γκαίτε εἶπεν εὐλόγως: «Πᾶσα ἰδέα εἶναι μία ἀναγέννησις.»

— Δὲν πρέπει ν' ἀνησυχῇ τις διὰ τὰ πάθη, φθάνει μόνον νὰ ἔχῃ τὴν δύναμιν νὰ μετριάξῃ αὐτὰ.

— Ὑπάρχουσι στιγμαὶ εὐτυχεῖς, ὅτε τὸ σῶμα ὑποτάσσεται εἰς τὸ πνεῦμα τοιοῦτω τρόπῳ, ὥστε λησμονεῖ τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας. Τότε ἀπασαί καὶ δυνάμεις ἀναπτύσσονται καὶ ἀκολουθοῦσιν ἐλευθέρως τὸν δρόμον αὐτῶν, ὡς θάλασσα, ἣτις ἐκτείνεται ἄνευ κωλύματος ἀναμέσον παραλίας ὁρατῆς καὶ παραλίας ἀοράτου. Εὐτυχής, ὅστις ἔχει τὴν δύναμιν τῆς ἀφαιρέσεως, ὅστις δύναται νὰ προκαλέσῃ αὐτὴν καὶ νὰ μετριάξῃ αὐτὴν μετὰ ψυχροῦ αἵματος.

— Ὑπάρχει φάρμακον πρὸς παράτασιν τῆς ζωῆς: Εἰς τοὺς γνωρίζοντας αὐτὸ διδάξατε μᾶλλον τὴν τέχνην τοῦ νὰ ὑποφέρωσιν αὐτὴν.

— Ὅλον τὸ μυστήριον τῆς μακροβιότητος συνίσταται εἰς τὸ νὰ μὴ συντέμνη τις τὴν ζωὴν.

— Διὰ νὰ ἦναι ἡ ἐργασία ἀληθῶς σωτήριος ὑπάρχουσι τρεῖς ὅροι ἀπαραίτητοι:

α'. Πρέπει νὰ τηρῆται πάντοτε ὁ μέσος ὅρος διὰ τῆς ἀποφυγῆς πάσης ὑπερβολῆς «σεῦδε βραδέως.»

β'. Νὰ γίνηται μετ' εὐχαριστήσεως, ἐν καταλλήλῳ χρόνῳ, εἰς κατάλληλα ἀντικείμενα.

γ'. Νὰ μεσολαβῶσι διαστήματα ἀναπαύσεως καὶ νὰ ποικίλωνται αἱ ἐνασχολήσεις. Εἶναι τοιαύτη τοῦ ἡμετέρου πνεύματος ἡ φύσις, ὥστε, ἡ ποικιλία ἀνακουφίζει περισσότερο τὴν ἀναπαύσεως.

**

— Πάντοτε ἀκοῦειν, πάντοτε σκέπτεσθαι, πάντοτε μανθάνειν, τοῦτο ἔστι ζωὴ. Ὅστις δὲν ἀποβλέπει πλέον εἰς τι, ὅστις δὲν μανθάνει τι, δὲν εἶναι ἄξιος τοῦ ζῆν.

**

— Ἡ ὑπομονὴ εἶναι τὸ στῆριγμα τῆς ἀδυναμίας· ἡ ἀνυπομονησιὰ εἶναι ἡ καταστροφὴ τῆς δυνάμεως.

ΠΟΡΙΣΜΑ.

Ποτὲ ὁ ὑπερήφανος δὲν ἔχει καλὸν τέλος
Καὶ μένει μόνος ἐρημος καὶ ἄνευ βοηθείας
Ὅταν ἐπέλθῃ κατ' αὐτοῦ τῆς θείας τιμωρίας,
Ἀρεύκτου ἐκδικήσεως θανατηφόρον βέλος.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Κανεῖς;

Κανεῖς; κανεῖς;... Δὲν ἐννοεῖς καὶ δὲν καταλαμβάνεις
Τῆς λέξεώς σου τῆς πικρᾶς τὸ βάθος, ὦ νεῆνις.
Λοιπὸν λανθεῖ δὲν σ' ἀγαπᾷ; οὔτε ἐγὼ ἀκόμα;
Ὡ! νὰ τὸ λέγῃ δύναται τὸ ἄδικόν σου στόμα.
Πλὴν τοῦτο μόνον, ἡ καλὴ ψυχὴ σου δὲν πιστεύει
Εἰς ὅ,τι λέγεις, οὐδ' αὐτὴ σοὶ τὸ ὑπαγορεύει.

Ἄ! ἐὰν ἦτο γεγονός· καὶ πᾶγμα ἐὰν ἦτο,
Ἄλθθαι τὸ ψεῦδος σου αὐτὸ ἂν ἐκαλεῖτο,
Ἄλλοίμονον καὶ εἰς ἐμὲ καὶ εἰς ἐσὲ ἀκόμα...
Θὰ ἦτο ἡ καρδία μου νεκρά, τυφλὸν τὸ ὄμμα
Καὶ ἡ γλυκεῖα σου μορφή, μορφή νεκρὰ ἐπίσης.
Μὴ προκαλοῦσα ἔρωτα, παλμούς καὶ συγκινήσεις.

Καὶ ὅμως, κόρη, κάλλιον γνωρίζεις σὺ τῶν ἄλλων
Ποῖαν ἐντός μου θυελλαν γεννᾷς, ὅποιον σάλον,
Καὶ πόσον ἡ καρδία μου ἐνθουσιᾷ καὶ πάλλει
Ὅποταν ἄσμα ἔρωτος τὸ χεῖλός σου μετ' ἔψαλλει...
Ἄν ἀγαπᾷσαι κάλλιστα σὺ μόνη τὸ γνωρίζεις.
Καὶ ὅμως ἔτι δύνασαι σκληρῶς νὰ με ὑβρίζεις.

Αὐτὴν τὴν λέξιν ἀπαίτῳ νὰ μὴ τὴν εἴπῃς πλέον...
Εἶναι τὸ μῦρον καὶ πνοὴ καὶ γλώσσα τῶν ἀνθέων,
Καὶ τῆς ψυχῆς ἣτις ἀνθεῖ θερμῶς λατρευομένη
Ἡ πίστις εἶναι ἄρωμα, ψυχὴ πεφιλημένη.
Ὡ! πιστεύεις, δὲν σ' ἀπατᾷ τὸ στόμα μου νεῆνις,
Καὶ θέλω νὰ με ἐννοῆς, νὰ με καταλαμβάνῃς.

Ἴσως με εἶπον σπάταλον παλμῶν καὶ αἰσθημάτων
Ὅτι με φράσεις σοὶ λαλῶ γνωστῶν μου μαθημάτων...
Ἴσως σὲ εἶπον... πλὴν πολλὰ νὰ εἶπον εἰμπορῶσι
Εἶν' ἡ κακία ἄπειρος κ' οἱ λατρευταὶ τῆς τόσου.
Ἐγὼ δὲν λέγω τίποτε, ζητῶ νὰ μ' ἐννοήσης.
Θέλω σὺ μόνη νὰ πεισθῆς καὶ τότε θὰ σιγήσης.

Τι ἂν εἰς χρόνον ἔφηθον καὶ πλέον παρελθόντα
Ἄν εἰς ἡμέρας ἔαρος καὶ ἔτη μειδιῶντα,
Τι ἂν παιδίον—χρυσάλλις εἰς τῆς ζωῆς τοῦς κήπους
Ἐνῶ ἐπέρων τὰς στιγμὰς τοῦ βίου τὰς ἀλύτους,
Μ' ἐν ἄνθος συνητηθῆμεν εἰς μυρωμένον μέρος
Καὶ ὀπισθὲν του ἀφανῆς ἐνέδρευεν ὁ ἔρωτος;

Τι ἂν μ' ἐμέθυσ' ἡ πνοὴ τοῦ ἀνθους ἡ εὐώδης;
Τι ἂν ἡ δὴψα ἔκαίε τὰ χεῖλη μου φλογώδης,
Κ' ἠθέλησα τὴν δρόσον του νὰ πῶ νὰ ροφήσω;...
Ἐπόθουν νὰ ἀγαπήθῃ πολὺ καὶ ν' ἀγαπήσω...
Ἄν ἦτο τ' ἄνθος ἄγριον κ' ἡ δρόσος δολοφόνος
Τι πταίω ἂν πλησίον του μετ' ἔρριψεν ὁ πόνος.

Τι πταίω ἂν γοητευθεῖς τυφλός, παράφρων πλέον
Τρεῖς χρόνους τὴν ἐλάτρευον πᾶσαν στιγμὴν ἐκπνέων.
Τι πταίω ἂν τῇ ἡγεῖρα βωμῶν εἰς τὴν καρδίαν
Κ' εἰδωλολάτρης μετ' ἰσχυρὴν φανατισμοῦ μανίαν
Γονυπετῆς ἐνώπιον πᾶσαν στιγμὴν ἐκείνης
Ἐρροφῶν δηλητήριον εἰς κύπελλον ὀδύνης.

Τι πταίω ἐὰν ἀνελθὼν μετὰ βαρεῖαν ζάλην
Καὶ μετὰ μέθην λογικοῦ ἂν τὴν ἡγάπων πάλιν.
Τὰ πάντα τῇ ἐδώρησα, εἶχον κενὰ τὰ στῆθη

Κ' ἐνῶ ἐπόθουν κ' ἤθελον νὰ τὰ πληρῶσ' ἡ λήθη
Καὶ τὴν καρδίαν ἔβλεπα ἐρημωμένην ὅλην
Ἐπήρχετ' ὁ κατακτητὴς σ' τὴν ἀλωθεῖσαν πόλιν.

Κ' ἐκεῖ ἐν μέσῳ οἰμωγῶν καὶ μέσῳ ἐρειπίων
Ἐμείνετο ἡ μνήμη τῆς, ἀχόρταγον θηρίον,
Μάτην εἰς δρόμους μακρυνούς ἐν μέσῳ τῶν δρυμῶνων
Ἐζήτουν τὸν ἀκόμητον ν' ἀποκοιμήσω πόνον.
Κ' εἰς θάλασσαν καὶ εἰς ξηρὰν καὶ εἰς νεκρὰν γαλήνην
Κ' εἰς τρικυμίαν ἔβλεπα παντοῦ, παντοῦ ἐκείνην.

Μάτην κ' ἐκεῖ εἰς τῶν μαχῶν τὰς φοβεράς θυέλλας
Ἐνθα ἐγέννων κεραυνούς τὰ ὄπλα καὶ νεφέλας,
Μάτην εἰς κάμινον πυρὸς καὶ ποταμούς αἱμάτων
Σαρκὸς ἐζήτων τραύματα, ἀντὶ ψυχῆς τραυμάτων...
Οἴμοι! κ' ἐκεῖ εἰς συμπλοκὴν, ἀκόμη λυσσαλίαν
Κ' ἐκεῖ τὴν ἔβλεπον ὠχρὰν κ' ἐκπληκτικῶς ὠραίαν.

ᾠ! νὰ σιγήσω ἄφες με... τ' ὁμολογῶ φοβοῦμαι
Ὅποταν τὴν ἐνθυμηθῶ καὶ τὴν διανοοῦμαι.
Καὶ ἂν κατόπιν ἱεραὶ ἐπῆλθον τόσαι θλίψεις
Κ' ἴαθη τῆς καρδίας μου ὁ μαρασμὸς, ἡ σῆψις,
Κ' ἐὰν ἐπέρασαν βραδεῖς τῆς λήθης τόσοι χρόνοι
Ἐπηρεάζουν τὴν ψυχὴν τοιοῦτοι πάντα πόνοι.

Ἴδου τὸ μόνον μυστικόν, τ' ἀπόρρητον τὸ μόνον
Τῆς παιδικῆς καρδίας μου καὶ τῶν ἐφήβων χρόνων.
Δὲν ἔχω ἄλλο... πίστευσον κ' ἐρεύνησον ἀκόμα...
Ἐν μνήμα εἰς τὰ στήθη μου θὰ εὔρης καὶ ἐν πτώμα
Κ' εἰς τὴν καρδίαν μου νωπὰ ὀλίγα ἄνθη νέα.
Πάναγνα ἄνθη, ἄθικτα καὶ ὡς ἐσὲ ὠραῖα.

Καὶ σὲ τὰ δίδω... ὡς αὐτὰ δὲν θὰ βλαστήσουν πλέον...
Εἶναι τὸ ἔαρ μου αὐτὸ θαρῶ τὸ τελευταῖον.
Ὅταν τὰ ἄνθη πέσωσιν αὐτὰ νεκρά, ὦ κόρη,
Ἐν ἄστρον εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὰ δῶματα θεώρει.
Μὴ μὲ ζητήσης εἰς τὴν γῆν, μὲ βλέμμα συμπαθείας
Βλέπε τὸ ἄστρον τὸ γλωμὸν ἐν μέσῳ τῆς σκοτίας.

Ἐθῆρησι κατὰ Φεβρουάριον 25 1885.

Ἐμμ. κνουῆλ Στρατουδάκης.

Ὁ Ψαρόραξ.

Ψαρόραδικη βαρκούλα ἀρμενίζει
καὶ εἶναι φορτωμένη μὲ δίχτυων σωρούς,
γοργά-γοργά τὰ κύματα ξεσχίζει,
βαθὺ ἀνοίγει δρόμο καὶ σκορπάζει ἀφρούς...

Στὰ δίχτυα ἄνω εἶναι ξαπλωμένα
μὲ τόση χάρη! δύο κορίτσια μὴ χάρᾶ,
καὶ κάπου-κάπου ὁμιλοῦνε μ' ἕνα
ποῦ κάθεται κοντὰ τους... ἄς τὸν ἴω Ψαρόραξ...

Ἀράζει ἡ βαρκούλα... μία, μία,
πηδοῦν ἡ κόραις ἀπ' τὰ δίχτυα στὴν ξηρά,
μὲ γέλιχα, μὲ χάρᾶ καὶ μ' εὐθυμία,
μὰ... πιάνουνε τὰ δίχτυα... τὸ Ψαρόραξ.

Μάιος τοῦ 1881.

Κ...

Πόθος.

Ἦθελα νᾶμουν δάκρυο τὰ μάτια σου νὰ ὑγραίνω,
Λύπη κρυφὴ τὴν ὄψι σου γλυκὰ νὰ τὴν χλωμαίνω,
Παράπονό σου τρυφερό, θλιμμένη μὴ ματιά σου,
Καρδιά μέσα στὰ στήθη σου, παλμὸς μὲς' στὴν καρδιά σου.
Ἦθελα νᾶμουν σκέψι σου νὰ ζῶ στὸ μέτωπό σου,
Χαρὰ μονάκριβη νάνθῶ εἰς τὸ χαμόγελό σου...

Ἦθελα νᾶμουν τῶνειρο τοῦ ὕπνου σου τὸ βράδι
—Ζέφυρος στὴ γαλήνη σου, ἀχτίδα στὸ σκοτάδι.
Χλωμὸ λουλουδιὶ στὴ θροσὶὰ τοῦ Μαΐ σου ν' ἀνθίζω,
Ἄγχο νὰ ζῶ στὰ στήθη σου καὶ θλίψι νὰ σκορπίζω,
Καὶ νᾶμουνα στὸν κῆπό σου ἐγὼ τὸ μυρωμένο
Κλαδί ξεροῦ κυπαρισσιῦ σὲ βόδο ἀκουμπισμένο.

Ἐθῆρησι κατὰ Ἰαννουαρίου τοῦ 1882.

Ἐμμ. Στρατουδάκης.

Ἐμθεασμὸς

Οἱ κάμποι ὅλοι, τὰ βουνὰ τοῦ κᾶκου ἀνθοβολοῦνε
καὶ δύο, δύο τὰ πουλιὰ,
μὲ τὴ γλυκειὰ τους τὴ λαλιὰ
τὸ Μαΐ χαιρετοῦνε

Καὶ ἔς ἀστερόφωτη νυχτιὰ τὸ ἀσημένιο κύμα
γλυκοφιλεῖ τὴν ἀμμουδιὰ,
ἄχ ἡ δική μου ἡ καρδιά
μοιάζει μὲ μαῦρο μνήμα.